

Ovuhulela

Madhu oovolowana

Murumiwi Zhuwawu olebile niivuru ndda muwari mwa yaaka ya 95 ofiyedha 96 Kirixtu agabaliwe. Mudhidhi olene aKirixtu yooharahariwa vootthabwa vovi kayeewelegele nlamulo nenddo nawogiwa niiraga athu aatene a mwiilaboni yoo-fwanelela wi emweebedhege kingi a oRoma. Zhuwawu ni anamwinji amohiwa yahikoodda omweebedha oliye, yahididela omweebedha Yesu Kirixtu. Ni mwaha wohiwelela wula Zhuwawu ahimagiwa, ocedheliwa veeligani eneethaniwa Patimu, yaali vakukuuve ni nluwa na oEfeso.

Vigavirile malabo agali omacedhiwelo Mulugu ahimooniha Zhuwawu dhego dhootikiniha dha Omwene wa Odhulu. Oleba muniivuruni ndda dhaatedhene dhooniliye.

Epaddi yoomariha ya niivuru ohuleba wi ahoona odhulu wuxa, wewo aliba ororomela onatugumaniwawo vamohi ni Mulugu wona malabo ale a mudda wa Eddeni. Mowindo niivuru ndda noomariha na Bibiliya, waandana ni Mulugu wule warimeelile muniivuruni nowambeela na Bibiliya, ohuvirusedhiwa.

Mowindo mwaha wa niivuru ndda bowi waalibihe aKirixtu ekale oororomela ofiyedha omagomelo naari vikale oharahariwa sowi eneere ovenyihwa omakwelo, yakalegewo ni oliye okala ni okala. Eneere olibihiwa dila biili vowoona kopolo dha Mulugu dhoonihaga muniivuruni ndda.

Ogawanyeya wa niivuru

Madhu owambeela 1.1-8.

Gerezha mwiilaboni ni Kirixtu vaari 1.9 ofiyedha 3.22.

Mulugu odhulu, okakaruliwa wa selu 4.1 ofiyedha 7.17.

Palaza tanu ni biili 8.1 ofiyedha 11.19.

Ogonjiha wa gerezha 12.1 ofiyedha 14.20.

Milili mitanu ni miinddi 15.1 ofiyedha 16.21.

Omakuthulo wa obure waatene 17.1 ofiyedha 20.15.

Egumi yoohumala 21.1 ofiyedha 22.5.

Yesu onoodha 22.6-21.

Madhu owambeela

1 ¹ Mulugu ohumvaha Yesu Kirixtu dhoovuhulela nda wi amwiimeleli aaye enone dhego dhinafuna wiireya. Yesu avuhulele nda wa mwiimeleli aaye Zhuwawu odheela wa mungero. ² Zhuwawu ahiirela onamoona wa dhaatedhene dhooniliye, madhu a Mulugu ni onamoona wa Yesu Kirixtu.

³ Ooreelihiwa di ole oneelenga dhoovuhulela nda teto ni ale eneewa, eharhagamo dhego dhedho dhilebiwe, vowi mudhidhi ohaaddamela.

⁴ Miyo Zhuwawu dilebele gerezha tanu nabiili dhili elabo ya oAziya. Mahala ni murenddele wa nyoovo odheela wa ole oli, aali, onaadhe, teto odheela wa mineba mitanu ni miinddi^a dhili vameentoni vaaye, ⁵ teto odheela wa Yesu Kirixtu. Oyo duuyeene oneerela onamoona wooromeleya, owambeela ovenyihiwa muukwani, kingi a mamwene a mwiilaboni ya vati.

Oliye ononidhivela, okwa waaye vamoraddini ohunitapula mwa dhoothega dheehu, ⁶ ohunithoma okala anamakutha muuMweneni mwaaye wi nimulabege Mulugu aaye, Babe. Mwa Yesu mukale nthithimiho, owodha, okala ni okala! Amen. ⁷ Keeng'anani! Oliye onoodha adhe ni mirabo, meento maatene enoodha emoone, naari alene yamulatile, mahimo maatene a mwiilaboni enoodha ekubanyege mwaha wa oliye. Ebaribareene, dhi dhinoodha dhipadduwe! Amen.^b

⁸ Nabwiya Mulugu wiire: “Miyo gili Alifa ni Omega”.^c Oliye di ole oli, aali, onaadhe: Oowodha-wodha!

Zhuwawu onomoona Kirixtu ovenyihiwa

⁹ Miyo Zhuwawu, ddibilinyu, mukwiinyu moorabulani, mukwiinyu muuMweneni wa Mulugu teto moovilelani moorabulani mwaha wa Yesu, gaali veeligani eneethaniwa Patimu mwaha woolaleya madhu a Mulugu ni omwiirela onamoona Yesu.^d ¹⁰ Nlabo na Nabwiya^e gahihiddiwa ni Muneba Woweela, gahiiwaga odduli waaga ndhu nuulubale nakalagahi oruma wa palaza. ¹¹ Ndhu ndde nahiiraga: “Dhinooniwe olebe mu-niivuruni, orumihe wa gerezha tanu nabiili: Efeso, Simirina, Peregamu, Tiyatira, Saride, Filadelifiya ni Layodiseya”.^f

¹² Gahirugunuwaga wi gimoone awoga ni miyo aali aani. Ngarugunuwile gahoono extanti tanu ni biili dha oro, vaheliwa panti. ¹³ Vaari va extanti nde gahimoona Mwaana a Muthu,^g awarilege mukanjo ni muddiddi wa oro

^a 1.4 *Mineba mitanu ni miinddi* dhinaagiwana Muneba Woweela. Mitanu ni miinddi dhinatapulela dhowaakwana. ^b 1.7 *Ameni* enatapulela *Dhikale ndo*, naari wi *Siibari-bareene*. ^c 1.8 *Alifa ni Omega* enatapulela wambeela ni omariha. Madhu ala ba eGerego. ^d 1.9 Mudhidhi olene eliga ela waali mburo wadhowiwana athu yathega. ^e 1.10 *Nlabo na Nabwiya* nnaagiwana nlabo na ddiimingu. Naali nlabo natugumaniwa. ^f 1.11 Ala maatene yaali maluwa a oAziya Mung'onong'ono. ^g 1.13 *Mwaana a Muthu* bu mukalelo Yesu weyaagiyena. Moone Daniyeli 7.13.

omurimani waaye. ¹⁴Muru waaye ni mathithiya yaali oweela wona nthoje, naari oweela wona efunga. Meento aaye yaali wona malumi a munddo. ¹⁵Manyalo aaye yaali wona mukuwa woozherimela wona wooriihedhiwa muthukuthani. Ndhu naaye nakala wona oruma wa mahinje a vamaivaloni malubale. ¹⁶Ndada naaye na moonoo wooja ahihiddeela ttendderi tanu ni biili. Muwano mwaaye mookumaga supaadda noolapa naali noowirwa dhi-paddi dhaabiilidhene. Kove yaaye yoozherimelaga wona nduwa na elimwe.

¹⁷Ngamoonile gahitongwa waaddamela vamanyaaloni vaaye wona gakwile, ahihela ndada naaye na moonoo wooja wa miyo, wiira: “Kawoove! Miyo gili owambeela ni oogomihedha. ¹⁸Gili ole oliwo! Gaali ookwa mbwenye vano, keeng’anani, gili mugumi okala ni okala. Gihikanna macavi a okwa ni a mburo wa anookwa.

¹⁹“Mowindo we olebele dhego dhedho dhooniliwe, naari dhego dhinapadduwa dhiinova, naari dhego dhinadhe dhipadduwe vasogolo va dhego dhedhi. ²⁰Ttendderi tanu ni biili dhooniliwe mundadani naaga na moonoo wooja ni extanti tanu ni biili, dhinatapulela nda: Ttendderi tanu ni biili bi angero a gerezha tanu ni biili. Extanti tanu ni biili si gerezha tanu ni biili.^h

Mutheenga woolebela gerezha ya oEfeso

2 ¹“Wa mungero a gerezha ya oEfeso olebe: ‘Ala bi madhu enawoga ole mu ndadani naaye na moonoo wooja muli ttendderi tanu ni biili, ola di ole onedda vaari va extanti tanu ni biili dha oro vaheliwa panti. ²Gihinona dhowiira dheenyu, gihinona mabasa eenyu oovaadda teto gihinona ovilela weenyu, gihinona wi kamunaarumeedha ale eli agongomwa. Muhaweela wawoona ale eneyiira arumiwi ehili, muhudidela wi anamaratha.ⁱ ³Teto gihinona wi munovilela ni waakwaniha orabula mwaha wa ndina naaga, kamugomile. ⁴Mbwenye gihikanna yooruniha ela wa nyo: Muhuhiya odhivela weenyu wowambeela. ⁵Mowindo muubuwelege vitongwiliinyu, mutthwaruwe, mwiiregena dheeriinyu vowambeela. Mwaahitthwaruwa ginoodha givenyihevo extanti vohela panti yeenyu vamburoni viwa. ⁶Mbwenye sapama wi nyo munowiidda dhineerana aNikolayita^j, nde miyo teto dhineeddiimi. ⁷Ole winna obaruni eewege nde Muneba Woweela dhinawogiiwa wa magerezha. Ole onaagonjihe ginomurumeedhiha oja dha muthanko wa egumi oli omburoni wooriya wa Mulugu odhulu’.

^h **1.20** *Tanu nabili* enatoonyihedha yowuubuwela eli “yowaakwanela”. Gerezha tanu nabili dhinatapulela gerezha yaatene ni hiyeene a peeno. Mowindo mitheenga dha gerezha tanu ni biili sa aKirixtu aatene. ⁱ **2.2** Weeha, fuwoona pama masuuziho a athu amohiwa. Soofuneya vajinji wiirana dhedho wi nihirumeedhe dhoosuuziha dhoovirigana mmage-rezha. Moone AKorintu Owambeela 14.29. ^j **2.6** *ANikolayita* yaali anamasuuzi yahara masuuziho abure a Nikolawu.

Mutheenga woolebela gerezha ya oSimirina

⁸“Wa mungero a gerezha ya oSimirina olebe: ‘Ala bi madhu enawoga ole oli Owambeela ni Oogomihedha, akwile, awelela okalawo: ⁹Gihinona orabula weenyu ni ohukalana weenyu mbwenye muli ooreela. Teto gihinona wi munowiinkedhiwa ni ale eneyiithana aZhudewu, mbwenye kahuwo, aliwa amwiimeleli a Sathana. ¹⁰Kamoovege wa dhego dhinajejihinyu orabula. Keeng'anani! Ddiyabo^k oli owiimeleene wi aavokedhe amohi mwa nyo mukaambura wi yeehiwe. Muneere woonihiwa goyi malabo kumi mwemo. Mukaleve oororomeleya ofiyedha okwa, ginowuu-vahani mvahi wa egumi yoohumala. ¹¹Ole winna obaruni eewege nde Muneba Woweela dhinawogiiwa wa magerezha. Ole onaagonjihe kanaab-wanyuliwe ni okwa wa nabili’.

Mutheenga woolebela gerezha ya oPeregamu

¹²“Wa mungero a gerezha ya oPeregamu olebe: ‘Ala bi madhu enawoga ole winna supaadda noolapa nowiirwa dhipaddi dhaabiilidhene: ¹³Miyo gihinona onakaliinyu, wewo Sathana onalamuliye. Naari ndo munohiddeelve ndina naaga. Kamukooddihile nrromelo neenyu wa miyo, naari mudhidhi olene namoona aaga oororomeleya, Antipasi, apiweve mu nluwa neenyu, Sathana onakaliye. ¹⁴Mbwenye gihikanna dhooruniha wa nyo: Vaari va nyo vihikala amohiwa enahara dhosuuziha dha Balaamu.^l Oliye dimusuuzihile Balaki oreya musapa osogolo wa ahima a Ezarayeli. Waalibihaga wi ejege nyama dhookutheliwa amilugu oosemiwa ni wiirana dhooraruwa. ¹⁵Teto vaari va nyo vihikala amohi enahara dhosuuziha dha aNikolayita. ¹⁶Mowindo mutthwaruwe! Mwahiira ndo ginoodha mowaaguva giwanena koddo ni athu ayene ni supaadda na muwano mwaaga. ¹⁷Ole winna obaruni eewege nde Muneba Woweela dhinawogiiwa wa magerezha. Wa ole onaagonjihe ginomvaha manaa oologohiwa.^m Teto ginomvaha nibwe noweela, vinaalebiwe ndina nixa nihinaanoneye ni muthu bure ahili ole waakelile’.

Mutheenga woolebela gerezha ya oTiyatira

¹⁸“Wa mungero a gerezha ya oTiyatira olebe: ‘Ala bi madhu enawoga Mwaana a Mulugu, ole winna meento wona malumi a munddo, manyalo wona mukuwa woozherimela: ¹⁹Gihinona dhowiira dheenyu, odhivela weenyu, nrromelo, mabasa ni ovilela weenyu. Ebaribareene dhowiira dheenyu dha dhiinova dhili dhookwaranya dhawale. ²⁰Mbwenye

^k 2.10 *Ddiyabo* naali ndina nimohi na Sathana. ^l 2.14 *Balaamu* Moone Numero makapitulu 22 ofiyedha 24. ^m 2.17 *Manaa oologohiwa* enaagiwana yego emohi Mulugu eloghiliye enaadhe yooneyihiwe malabo oomariha. Moone Okuma 16.

gihikanna yooruniha wa nyo: Munomurumeedhave mwihiyana ole, Zhezabeli,ⁿ oneyiira namavuhulela. Mwa dhosuuziha dhaaye onowaa-nyengeta amwiimeleli aaga, aasuuzihaga wiirana dhooraruwa ni oja nyama dhookutheliwa amilugu oosemiwa.^o ²¹Gihimvaha mudhidhi wi atthwaruwe mbwenye oliye kanafuna otthwaruwa dhooraruwa dhaaye. ²²Keeng'anani, ginomvokedha oliye vakamani ni oreda wabure, vano ale yiirilena dhooraruwa ni oliye ginowaavokedha mugoyini yuulubale yaahitthwaruwa dhoothega dheewa dhiiriliwana ni mwihiyana ole.^p ²³Teto gineere gaape enamuhara oliye, mowindo gerezha dhaatedhene dhineere onona wi miyo gili ole onona moobuwelo ni mirima dha athu aatene. Gineere omuthuva kadda muthu a mwa nyo mooligana ni dho-wiira dhaaye. ²⁴⁻²⁵Mbwenye wa nyo oTiyatira muhunahara masuuziho abure ala, nyo muhunonile dhego dhineeriwa mootiba dhawipiini dha Sathana, kaginaahele sapo emohi ehili ohiddeela yinniinyuna ofiyedha vinadhiimi. ²⁶⁻²⁷Wa ole onaagonjihe, ahiddagave mabasa aaga ofiyedha omakuthulo, ginomvaha othongi wa malogo maatene wona teto miyo gaakelile othongi wa Ababa.

“Oneere weeddiha ni mukogodho wa mugogo.

Oneere waapwesa aliwa wona mulinga dha ologo.^q

²⁸Teto gineere omvaha nigoroso. ²⁹Ole winna obaruni eewege nde Mu-neba Woweela dhinawogiiwa wa magerezha’.

Mutheenga woolebela gerezha ya oSaride

3 ¹“Wa mungero a gerezha ya oSaride olebe: ‘Ala bi madhu ena-woga ole winna mineba mitanu ni miinddi dha Mulugu ni ttendderi tanu ni biili: Gihinona dhineeriinyu. Nyo muhukanna bili yowi muhukalawo, mbwenye muli ookweene. ²Mwiing'anele, mulibihe dhego dhihalile dhihinakwe, goonile wi mabasa eenyu kahuwo owaakwana mmoobuweloni a Mulugu aaga. ³Mowindo muu-buwelege dhaakeliliinyu, dhiiwiliinyu; mwiiwelelege, mutthwaruwe. Mwahiing'anelaga, ginoodha wona mbava, kamunaanone mudhidhi onadhiimi wuurunihani. ⁴Mbwenye muhukanna oSaride wewo athu amohi ehitakalihile dhoowara dheewa, ayene eneeddege ni miyo ega-warile dhoweela vovi boofwanelela. ⁵Oogonjiha oneere owarihiwa dhoowara dhoweela. Ndina naaye kagidha githimiha muniivuruni na egumi yoohumala. Teto ginoodha giwoge wi daaga vameentoni va

ⁿ 2.20 Thalako ela ya Zhezabeli enafwanyeya muniivuru na Mamwene a Nabiili 9. Oliye-ya aali mwihiyana ootakala murima vajinji. Voowiiriwa mwihiyana ole Zhezabeli, yeera omuliganiha, kanaali ndina na mwihiyana ole, mbwenye dhowiira dha mwihiyana ole dhooligana ni Zhezabeli. ^o 2.20 Muniivuru na Meerelo a Arumiwi 15.29 dhowiira nda dhahikooddhiwa. ^p 2.22 Oreda oneere odha mwaha wa yoothega. Moone AKorintu Owambeela 11.29-30. ^q 2.26-27 Masaalimu 2.9

Ababa ni angero eewa.^r ⁶Ole winna obaruni eewege Muneba Woweela dhinawogiiwa wa magarezha’.

Mutheenga woolebela gerezha ya oFiladelifiya

⁷“Wa mungero a gerezha ya oFiladelifiya olebe: ‘Ala bi madhu enawoga ole oli oweela murima, oli ebaribari, winna cavi a Davidi. Onawoga di ole onafugula misiwu ahikalavo onaanda ofuga, teto onafuga misiwu ahikalavo onaanda ofugula: ⁸Gihinona dhowiira dhaawo. Wiing’ane! Gihihela musiwu woofuguweene osogolo weenyu, ohunaandeya ofugiwa ni muthu. Gihinona wi mwinna kopolo dhooyeva, mbwenye naari ndo mwihiiwelela madhu aaga, kamukooddile ndina naaga. ⁹Wiing’ane! Ginowiiriha wi ale eli amwiimeleli a Sathana, ale enaratha yiiraga: “Nili aZhudewu”, ehili, wiing’ane, ginowawiiriha wi aliwa edhe ekokore osogolo wa manyalo eenyu, eneere onona wi guhuudhivelani. ¹⁰Nyo munowiiwelela olamula waaga wi mvilelege, mowindo miyo gineere wuukameelani mudhidhi woweehiwa onadha elabo ela yaatene, onaweche aatene enakala elabo ya vati. ¹¹Ginoodha mowaaguvava. Mwihiddeele eyene yinniinyuna wi ahikalevo onowaakeni kara yoothithimiheya^s yeenyu, eli yoothuviwa yeenyu. ¹²Ole onaagonjihe ginomwiira bodho a nyuba ya Mulugu aaga. Kadha avenyamo. Ginomuleba mwa oliye ndina na Mulugu aaga, ndina na nluwa na Mulugu aaga, (Zheruzalemi muxa Mulugu aaga onamukitihiiye odhulu,) teto ginomuleba mwa oliye ndina naaga nixa. ¹³Ole winna obaruni eewege nde Muneba dhinawogiiwa wa magarezha’.

Mutheenga woolebela gerezha ya oLayodiseya

¹⁴“Wa mungero a gerezha ya oLayodiseya olebe: ‘Ala bi madhu a ole oneeriwa Ameni, ole oli namoona oororomeleya, a ebaribari teto oli nipara na dhoopaddusa dhaatedhene dha Mulugu: ¹⁵Gihinona dhowiira dheenyu. Kamuli ooddiddila, naari kamuli ooviha. Mbwenye dhaali pama mwahaakale ooddiddila naari ooviha! ¹⁶Vowi muli ookukumela baahi, kamuli ooviha naari ooddiddila ginowuutapani muwano mwaaga. ¹⁷Nyo muneeresa: “Miyo gili ooreela, ookalana dhijinji, kaginarabulela yego”. Kamunanona wi nyo muli oohaleeliwa, munotatamula weeddiha thagaraga, oorabula, oohoona ni amadave. ¹⁸Ginowuulagani wi mugule wa miyo oro weelihiwe vamunddoni wi mukale ooreela. Mugule teto wa miyo dhoowara dhoweela wi muware, mukuneele omadave weenyu wookaliha manyazo. Vano teto mugule wa miyo murombwe wa meento eenyu wi moonege. ¹⁹Aatene ayene ginaadhiveliimi ginowaaruniha ni

^r 3.5 Moone Luka 12.8 ^s 3.11 Kara yoothithimiheya ele yasasanyiwe ni ntadu na olivera. Mudhidhi olene awarihiwa muthu wi athithimihiwege.

waasumulula. Vano mukale a nthakwithakwi, mutthwaruwe. ²⁰Mwiiwe! Giimelile vamulago, ginokokotha. Mmohiwa eewa ndhu naaga, afugula musiwu, ginovolowa, gije ni oliye vano oliye ni miyo. ²¹Ole onaagonjihe ginomwihiya okaraati vamohi ni miyo vampanddoni va omwene wona miyo gigonjihile, gikaraati ni Ababa vampanddoni veewa. ²²Ole winna obaruni eewege nde Muneba dhinawogiiwa wa magerezha' ”.

Weebedha odhulu

4 ¹Dhego nde dhigavirile gahisugwa; keeng'anani, musiwu ohufuguwa odhulu. Ndhu ndde wona palaza neewiliimi niwogaga ni miyo vovambeela, nahiiraga: “Odhe wuno odhulu guwoonihe dhinaapadduwe, dhi dhavira”. ²Mowaaguva, gahihiddiwa ni Muneba Woweela. Keeng'anani, gahoonaga mpando wa omwene odhulu, gahimoonaga akaraatilegevo. ³Ole akaraatilegevo oozherimelaga wona nibwe noofuneya nneeriwa zhaxipe naari wona saridiyu. Vowaapeelela vampanddoni va omwene vahikalaga muzirilimbo wazherimelaga wona nibwe ezhimiralida. ⁴Vowaapeelela vampanddoni va omwene vale vahikala teto mpando dhimohi makumi meenddi ni minnayi, dhigakaraateliwe ni apogo makumi meenddi ni annayi yawarile dhoweela ni kara dhoothithimiheya dha oro mmiruni dheewa. ⁵Mumpanddoni dha omwene mookuma ozherima, oruma wuulubale ni dari. Vasogoloviwa voohidda mitigo mitanu ni miinddi, dhili mineba mitanu ni miinddi dha Mulugu. ⁶Vasogolo va mpando vahikalala yego yooligana ni nyaza ya viiduru, yoozherimela wona kirisitali. Vaari va mpando ni mowaapeelela mwiwa mwahikalala dheegumi nnayi dhakuneeleye ni meento dhipaddi dha wiintoni ni odduliwene. ⁷Yeegumi yowambeela yooneya wona poddogoma, ya nabiili yooneya wona ng'ombe yapogo, ya neethaaruu yahikanna kove ya muthu, yeegumi ya nennayi yooneya wona mpungu onavava. ⁸Yeegumi eli yaatene yahikalana mompelo matanu ni nimohi teto dhahikalana meento vili vaatevene ni vativene va mompelo. Kadhavuma mahiyu ni mutana, dhootamaala dhiiraga:

“Oweela, Oweela, Oweela
di Nabwiya Mulugu, Oowodha-wodha,
ole aali, ole oli, ole onaadhe”.

⁹Dheegumi nde dhinomuthithimiha, dhinomuriiha ni omutamaala ole okaraatile vampanddoni va omwene, oyene winna egumi ya okala ni oka-

^t 4.3 Akaraatilegevo aaligi Mulugu. ^u 4.4 Aliba ononelamo amohi enoobuwela wi apogo makumi meenddi ni annayi enawiimelela asogoleli a malogo kumi ni meenddi a Ezarayeli ni arumiwi a Yesu kumi ni abiili, ala eneemelela mulogo waatene wa Mulugu. ^v 4.6 Aliba ononelamo amohi enoobuwela wi dheegumi nnayi nda dhaali misawo dha angero eneeng'anela vampanddoni va omwene enasogolela vomweebedha Mulugu.

Madhu ala owi *nnayi* enofwanyeya vajinjivene. Enatoonyihedha dhego dha elabo ela: Dhipaddi nnayi dha elabo, pevo nnayi.

la. ¹⁰Dheereyaga ndo apogo ale makumi meenddi ni annayi enokokora osogolo wa ole okaraatile vampanddoni. Enomweebedha ole oliwo okala ni okala. Enovokedha kara dheewa dhoothithimiheya osogolo wa ole oli vampanddoni, yiiraga: ¹¹“Nabwiya Mulugu eehu, nyo muhufwaneela waakela nthithimiho ni nriho ni owodha, vovi muhupaddusa dhaatedhene. Mwa ofuna weenyu dhego nda dhihipaddusiwa, dhihikalawo”.

Oofwaneela di Nibila

5 ¹Vano gahoono nigengere nookuniwa nigali ndada na moonoo wooja na ole akaraatile vampanddoni va omwene. Nigengere nddi naali noolebiwa muwari ni odewene teto naali noobandihwiwa ni selu tanu ni biili.^w ²Gahimoono mungero akopolo alaleya ni ndhu nootaama akohaga, eeraga: “Ofwaneela otapula nigengere nddi ni okakarula selu dhiwa baani?” ³Mbwenye naari odhulu naari mwiilaboni naari vati va theya kaalivo owaanda otapula nigengere ndde naari wiing'ana dhalebiwemo. ⁴Mowindo gahuundda vajinji vovi kaafwaneyeyile oofwaneela otapula nigengere ndde naari wiing'ana dhalebiwemo. ⁵Vano mpogo mmohi ahigiirela: “Kawuundde! Keeng'anani, Poddogoma a nlogo na Zhuda, musisi wa Davidi, ohugonjiha, mowindo onowaanda otapula nigengere ndde ni selu dhiwa tanu ni biili”.^x ⁶Teto vakukuuve va mpanddo, vaari va dheegumi nnayi nde ni apogo, gahoono Nibila nigeemelile, nakalahi niire opiwa. Nahikalana manyaga matanu ni meenddi, meento matanu ni meenddi. Meento ala si mineba mitanu ni miinddi dha Mulugu dhirumiwe mwiilaboni yaatene.^y ⁷Nibila nahidha, othukula nigengere naali ndada na moonoo wooja na ole akaraatile vampanddoni. ⁸Vathukuliye nigengere ndde, dheegumi nnayi nde ni apogo makumi meenddi ni annayi ale yahitongwela osogolo wa Nibila. Dhaatedhene dhahikalana abaangwe ni mapusulano a oro oodhaala libani, eli malobelo a athu oweela mirima. ⁹Yowiiba jibo exa, yiiraga:

“Muhufwaneela othukula nigengere
ni otapula selu dhiwa vovi mwahipiwa.

Ni mwazi weenyu muhumugulela Mulugu athu amohi
a malogo, dhiwogelo, mahimo ni dhilabo dhaatene.

¹⁰ Muhawiira aliwa okala a Omwene weenyu.

Muhaathoma okala anamakutha oomwiimelela Mulugu eehu,
teto binaakale oothonga elabo ya vati”.

^w 5.1 Selu waali mukalelo woofugana makaarata ni dhoolebiwa dhimohi. Namaleba oobandihavo nipula, omuhelavo karimbo aaye vihinomme. ^x 5.5 Poddogoma a nlogo na Zhuda, musisi wa Davidi onaagiwana Yesu. ^y 5.6 Nibila di Yesu. Manyaga etoonyihedho ya kopolo, manyaga matanu ni meenddi dhinatapulela wi ohukanna kopolo dhowaakwana. Meento matanu ni meenddi dhinatapulela wi oliye onowoona, ohunona dhaatedhene.

¹¹ Gahiing'ana, gahiiwa ndhu na angero ajinji yaapeelele mpanddo wa omwene, ni dheegumi nde nnayi, ni apogo makumi meenddi ni annayi ale. Wiinjiva wa angero yawaapeelele aliwa wahikwaranya mazana ni mazana, macikwi ni macikwi. ¹² Aatene alene yowiiba ni ndhu nootaama, yiiraga:

“Oofwanelela di Nibila napiwe,
onofwanelela waakela owodha, oreela, tthottho,
kopolo, nriiho, nthithimiho, otamaalela!”

¹³ Vano gahiiwa dhoopaddusiwa dhaatedhene dha odhulu, dha mwiilaboni, dha vati va theya, mu nyaza, dhaatedhene dhiliwo, dhowiiba, dhiiraga:

“Wa ole okaraatile vampanddoni,
teto wa Nibila nivahiwe mareliho, nriiho, nthithimiho,
owodha ofiyedha okala ni okala”.

¹⁴ Vano dheegumi nnayi nde dhowiiraga: “Ameni!” Apogo ale yahikokoraga vati, weebedha.

Okakaruliwa wa selu

6 ¹ Gahoona Nibila nigakakarule selu yowambeela. Agakakarule gahiiwa emohi mwa dheegumi nnayi nde ekuwaga ni ndhu wona dari, yiiraga: “Kadha!” ² Gahisugwa, keeng'anani, kavalo oweela! Agwelilevo ahikalana orwa, ahivahiwa kara yoothithimiheya ya aliba ogonjiha, ahimaruwa odhowa ogonjihaga wi agonjihe.

³ Vano Nibila vakakaruliye selu ya nabiili gahiiwa yeegumi ya nabiili yiiraga: “Kadha!” ⁴ Kavalo mmohiwa ahikuma, aali oofiila. Agwelilevo ahivahiwa mabasa wi avenyihemo murenddele mwiilaboni wi athu epananege mmohi ni mukwaaye. Ahivahiwa supaadda nuulubale.

⁵ Nibila vakakaruliye selu ya neethaaru, gahiiwa yeegumi ya neethaaru yiiraga: “Kadha!” Gahisugwa, keeng'anani, kavalo ooriba! Agwelilevo ahikalana mmadani mwaaye mpimo wa dhooja. ⁶ Gahiiwa nakalahi ndhu vaari va dheegumi nnayi nde, niiraga: “Kilu emohi ya tirigu mutheengoya boolivelana nlabo nimohi na mabasa. Kilu thaaru dha sevada^z mutheengoya booligana. Mbwenye kamunoonge makura naari vinyu”.^a

⁷ Vakakaruliye selu ya nennayi gahiiwa ndhu na yeegumi ya nennayi niiraga: “Kadha!” ⁸ Gahisugwa, keeng'anani, kavalo anddoora! Ndina na ole agwelilevo naali Okwa, vano Mburo wa Anookwa woomuhara vakukuuve. Yahivahiwa owodha epaddi ya nennayi ya elabo wi yaape ni supaadda, ni dala, ni mulili, ni aneenyama owoopiha.

⁹ Nibila vakakaruliye selu ya neetanu, gahoona vati va mburo wa mukutho mineba dha ale yapiwe mwaha wa madhu a Mulugu, mwaha

^z 6.6 *Sevada* onaligana ni tirigu. Alabiwana osasanyana mukaathe. ^a 6.6 Kavalo ooriba, agwelilevo adhiilena dala mwiilaboni, mowindo mitheengo dhahigwela vajinji.

wa onamoona weeriwana mooromeleya. ¹⁰Yahikuwaga ni ndhu nootaama, wiira: “Nabwiya Oowodha-wodha, oweela murima, a ebari-bari, vihalile mudhidhi wowi avi wi mwaathonge ale eli mwiilaboni, wi muundde kunyawunya ya mwazi weehu?” ¹¹Kadda muthu mwa aliwa ahivahiwa mukanjō woweela. Yahaaddeliwa wi ejejihe vang'ono ofiyedha waakwanela nikuru na amwiimeleli akwiwa eli amudhi eewa mwa Kirixtu, ayene ni aliweene enaapiwe wona aliwa.

¹²Vakakaruliye selu ya neetanu ni emohi gahisugwa, keeng'anani, wahikala othikeya wuulubale, nduwa nahisadduwa okala nooriba wona dhoowara dha omaamukwele, vano mweeri wahisadduwa okala woofiila wona mwazi, ¹³ttennderi dha odhulu dhahimorela vati wona makwaaju enamora mmukwaajuni wakala pevo yuulubale. ¹⁴Odhulu wahikuniwa wona olili okuniwe, mwaango dhaatedhene ni dhiliga dhahivenyihi-wa mumburoni mweewa. ¹⁵Vano akingi a elabo, apogo, asogoleli a anyakoddo, ooreela, ooliba ni adhaari aatene ni aneeti aatene yahii-pita mmakunguni ni mmabweni a mwaango. ¹⁶Wiithanaga mwaango ni mabwe, yiiraga: “Munimorele hiyo, munilogohe wi ahinoone ole okaraatile vampanddoni ni wa owali wa Nibila, ¹⁷vowi nlabo nuulubale na owali waaye nihifiya. Onaande wiilibihedha baani?”

A Ezarayeli yaheliwe etoonyihedho

7 ¹Dhigavirile nda gahawoona angero annayi egamwadheyele mmagomelo mannayi a elabo, ehilhaga pevo nnayi dha elabo wi ehikalevo pevo enoobege mwiilaboni, mu nyaza, naari mmithankoni. ²Vano gahimoonā mungero mmohiwa agwela onakuma nduwa, mmadani mwaaye ahimwihiddeela karimbu a Mulugu mugumi. Mungero ola ahikuwa ni ndhu nootaama wa angero annayi ale, yavahiwe kopolo wi enoonge elabo ni nyaza. ³Ahawiirelaga: “Kamunoonge elabo naari nyaza naari mithanko ofiyedha naahele dhitoonyihedho vayuuji va amwiimeleli a Mulugu eehu”. ⁴Gahiiwa wiinjiva wa ale yaakele dhitoonyihedho. Yaali macikwi zana ni makumi mannayi ni mannayi (144.000) a malogo maatene a amwaana a Ezarayeli.

⁵A nlogo na Zhuda yaheliwe etoonyihedho yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Rubeni yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Gadi yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

⁶a nlogo na Azeri yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Nafitali yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Manasesi yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

⁷a nlogo na Simiyoni yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Leevi yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

a nlogo na Esakari yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),

⁸ a nlogo na Zebuloni yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),
 a nlogo na Zhuuze yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000),
 a nlogo na Benzhami yaali macikwi kumi ni meenddi (12.000)
 yaheliwe dhitoonyihedho.

Anamwinji yakumile wa malogo maatene

⁹Dhigavirile dhego dhedhi, gahisugwa, keeng'anani, anamwinji oohelelengeya. Yaali athu a dhilabo dhaatedhene, malogo maatene, a mahimo maatene ni athu a dhiwogelo dhaatedhene. Yeemelilege osogolo wa mpanddo ni Nibila, egawarile mikanjo dhoweela, yahikanna mataakuru a kanjesa mmadani. ¹⁰Yookuwaga ni ndhu nootaama, yiiraga: “Ovulumusiwa weehu fwa Mulugu eehu okaraatile vampanddoni, teto ni wa Nibila”. ¹¹Angero aatene yeerege wiimela waapelela mpanddo wa omwene ni apogo ni dheegumi nnayi nde. Aliwa yahikororaga osogolo wa mpanddo, ofiyiha yuuji vati, omweebedha Mulugu, ¹²yiiraga: “Ameni! Mareliho, nthithimiho, tthottho, otthettheela, oriiha, owodha ni kopolo sa Mulugu eehu okala ni okala. Ameni!” ¹³Musogoleli mmohi ahigikoha, wiira: “Alaya baani ewarile mikanjo dhoweela? Edheele wuuvi?” ¹⁴Gahaakulaga, wiira: “Nabwiya, nyo muhunona”. Oliye ahiiraga: “Ala baale edhiile mooharahariwa wuulubale. Ehifula, weeliha mikanjo dheewa mmwazini mwa Nibila. ¹⁵Mwahaya buuyene aliwa ekaleliisu osogolo wa mpanddo wa Mulugu, emwiimelelaga mutana ni mahiyu mburo wowebedhiwa. Vano ole okaraatile vampanddoni oneerege waakameela. ¹⁶Aliwa kidha ekalana dala, naari nthona. Kinarabulege ni nduwa, naari oviha wootthabwa. ¹⁷Vowi Nibila oli vakukuuve va mpanddo dinaakale Makambuzi eewa. Oliye oneerege waasogolela muli aneedduuddu a mahinje a egumi yoohumala.^b Vano Mulugu oneere waafufutha mitori dhaatedhene mwiintoni mweewa”.

Okakaruliwa wa selu yoogomihedha

8 ¹Nibila vakakaruliye selu ya neetanu ni biili ele, odhulu wahimaala noo vakukuuve vaari ni vaari va wora.

²Gahawoona angero atanu ni abiili eli vameentoni va Mulugu. Yahivahiwa palaza tanu ni biili. ³Mungero mmohiwa ahidha wiimela waaddamela vamburoni na mukutho wa libani. Ahikalana pusulano na oro, ovahiwa libani nijinji wi avelele ni malobelo a athu oweela mirima aatene vamburoni na mukutho nookuneeliwa ni oro nili osogolo wa mpanddo wa omwene. ⁴Mwiisi wa libani vamohi ni malobelo

^b **7.17** Muniivuru na Wambeela nnowiwa othega wa Adamu ni Eva, wiigariwa mu Eddeni wi ehije teto muthanko wa egumi. Mbwenye va, Mulugu oneere osogolela nlogo naaye odhowa ong'wa mahinje a egumi wi ekalewo okala ni okala. Moone Zhuwawu 4.14.

a athu oweela mirima dhahigwela osogolo wa Mulugu okuma mmadani mwa mungero ole. ⁵Vevale mungero ole ahithukula pusulano ndde odhaalihamo munddo wa vamburoni vale, ovokedha mwiilaboni ya vati. Mwachikala dari, oruma wuulubale, ozherima ni othikeya wa elabo.

Palaza tanu ni biili

⁶Vano angero atanu ni abiili ale yanna palaza nde tanu ni biili yahisa-sanyedha wi yoobe.

⁷Mungero owambeela ahooba palaza yaaye. Odha maralala ni munddo, dhootaganyihedheya ni mwazi, nda dhahivokedhiwa mwiilaboni ya vati. Epaddi ya neethaaru ya elabo yahipahiwa, epaddi ya neethaaru ya mithanko yahipahiwa, manasi maatene yahipahiwa.

⁸Mungero a nabiili ahooba palaza yaaye. Yego yakalahi mwaango mulubale yazha ni munddo yahivokedhiwa mu nyaza. Epaddi ya neethaaru ya nyaza yahisadduwa mwazi. ⁹Epaddi ya neethaaru ya dheegumi dha munyaza dhahikwa. Epaddi ya neethaaru ya mwanddeya dhahibwanyuliwa.

¹⁰Mungero a neethaaru ahooba palaza yaaye. Ttendderi yuulubale yahimora odhulu, ehiddaga wona mutigo mulubale. Yahimorela epaddi ya neethaaru ya mihinje ni ya aneedduuddu. ¹¹Ndina na ttendderi ele nneeri-wa Owaawa. Epaddi ya neethaaru ya mahinje yahisadduwa owaawa. Athu ajinji yahikwa ni mahinje ayo vovi yahisadduliwa okala owaawa.

¹²Mungero a nennayi ahooba palaza yaaye. Yahipwesiwa epaddi ya neethaaru ya nduwa, ya mweeri ni ya ttendderi wi epaddi ya neethaaru ya waara weewa eribe teto wi epaddi ya neethaaru ya mutana ekale yooribeene, epaddi ya neethaaru ya mahiyu teto ekale yooribeene.

¹³Vano gahiing'ana, wiiwa mpungu okuwaga oviraga vadhulu va muru waaga, wiiraga: “Dhowoopiha! Dhowoopiha! Dhowoopiha wa ale eli elabo ya vati mwaha wa nde dhineereye, angero araaru ehalile yooba palaza dheewa”.

9 ¹Mungero a neetanu ahooba palaza yaaye. Gahoona ttendderi yamorile odhulu, oya vati. ^cYahivahiwa cavi a musiwu wa muliddi ohinna omagomelo. ^d²Ahifugula musiwu wa mmuliddini, mule mwahigwela mwiisi mujinji wona wa thukutha yuulubale. Nduwa ni ode waatewene wahiriba ni mwiisi wa mmuliddini mule. ³Mmwiisini mule mwahikuma pombo odhowa mwiilaboni ya vati. Dhahivahiwa mukalelo woovoreya wona awalize a mwiilaboni yalata. ⁴Dhahilamuliwa wi dhihi-

^c 9.1 AZhudewu awale yoobuwela wi ttendderi dhaali dheegumi dhili odhulu. ^d 9.1 *Muliddi ohinna omagomelo* Mooligana ni masuuziho awale a zHudewu naali nikungu naari ceela yooddiiha mwemo mineba dhootakala mwakaliwa dhoomagiwadhene ofiyedha othongiwa woogomihedha.

noonge manasi a mwiilaboni, naari mataakuru makiiti, naari muthanko mmohi, mbwenye dhaarabulihege athu ehinna etoonyihedho ya Mulugu vayujini veewa. ⁵Kadharumeedhihiwe waapa athu mbwenye wawooniha goyi mweeri mitanu, goyi yooniwa yaali wona goyi ya muthu alatiwa walize. ⁶Malabo ayene athu eneerege osayela okwa mbwenye kinaafwanyege. Eneerege ofuna okwa mbwenye okwa onoodha waathawege.

⁷Pombo nde dhinooneya wona akavalo ewarihiwe wi edhowe okoddoni. Mmiruni mweewa mwahikala dhego wona kara dhoothithimiheya dhoosanyiwa ni oro. Kove dheewa dhaali wona dha athu. ⁸Mathithi eewa yaali oolapa wona mathithi a ahiyana. Meeno eewa yaali wona meeno a poddogoma. ⁹Dhahikalana dhowiithiithihedhana dha mugogo omurimani. Oruma wa mompelo eewa waali wona oruma wa magareeta a akavalo ajinji enathamagela okoddoni. ¹⁰Pombo nde dhahikalana mwiila dhoolata wona awalize. Omwiilani wule fuli mukalelo wowaarabulihana athu mwa mweeri mitanu. ¹¹Mwene eewa di mungero a omuliddini ohinna omagomelo. Ndina naaye oneeriwa Abadomi mu ewogelo ya eHeberi. Ndina naaye oneeriwa Apoliyomi mu ewogelo ya eGerego.

¹²Mowindo yowoopiha yowambeela ehivira. Keeng'anani! Dhinoodha dhowoopiha dhimohi biili.

¹³Mungero a neetanu ni mmohi ahooba palaza yaaye. Gahiiwa ndhu nakumile mmanyagani mannayi a niburo na mukutho nakuneeliwe ni oro nili vasogolo va Mulugu. ¹⁴Ndhu nddo nahiwoga ni mungero a neetanu ni mmohi anna palaza, wiira: “Mwaatapule angero annayi emageleliwe omwihinjeni mulubale Ewufarati”. ¹⁵Mowindo angero annayi ale yahitapuliwa wi yape epaddi ya neethaaru ya athu. Angero ale yahisasanyedhiwa wale wi elabe mabasa a wora ele, a nlabo ndde, a mweeri ole ni a yaaka ele. ¹⁶Wiinjiva wa anyakoddo oogwela akavalo waali mamiliyawu mazana meenddi (200.000.000). Miyo gahiiwa wiinjiva wiwa. ¹⁷Akavalo ni anamagwelaya gawooniliimi yanna mukalelo ola: Yahikalana dhowiithiithihedhana dhapintaariwe ni dhoofiila wona munddo, dha mataakuru wona odhulu ni dha njani. Miru dha akavalo dhaali wona muru wa poddogoma, munddo, mwiisi ni enxofere^e dhakuma muwano mweewa. ¹⁸Odheela milili miraaru nda dhahaapa athu epaddi ya neethaaru, odheela munddo, mwiisi, enxofere dhakuma muwano mweewa. ¹⁹Mukalelo woovoreya wa akavalo ale oli muwano ni omwiilani, mwiila dheewa dhili wona nyowa dhinna miru, ni miru ndo enowaaporosana athu.

²⁰Athu amohiwa yahakwile ni milili ndo kayaatthwaruwile mwa mabasa a mmadani mweewa naari kayahiyile okokorela mineba dhabure ni milugu dhoosemiwa dha oro, parata, mukuwa, mabwe ni mithanko, milugu dhedho dhihineewa, dhihinoona, naari dhihineedda. ²¹Teto athu

^e 9.17 *Enxofere* enaagana nibwe noopaha.

ale kayatthwaruwile mwa onamapa weewa, mwa okwiri weewa, mwa mararuwo eewa naari wiya weewa.

Mungero ni nigengere ning'onong'ono

10 ¹Vano gahimoono mungero mmohiwa akopolo akitaga odhulu, ahiku-neeliwa ni murabo, ahikanna muzirilimbo vamuru vaaye. Kove yaaye yaali wona nduwa, meddo dhaaye dhaali wona abodho a munddo. ²Mmadani mwaaye mwahikala nigengere ning'onong'ono nigafuguliwe. Ahihela nnyalo nimohi mu nyaza, nnyalo nimohiniwa veelaboni, ³ahikuwa ni ndhu nootaama wona wuundda wa poddogoma. Vakuwiliye ahaakuleliwa ni oruma wa dari tanu ni biili. ⁴Varumile dari nde, miyo gafunaga gilebe, mbwenye gahiwa ndhu odhulu neeraga: “Kumwaaddele muthu dhego dhiwogile dari tanu ni biili nde. Kulebe”. ⁵Vevo mungero ole amooniliimi aganyingale mu nyaza ni veelaboni ahigweliha ndada naaye na moonoo wooja odhulu. ⁶Ageere ndo ahilibela mu ndina na ole oli a okala ni okala, opaddusile odhulu ni dhaatedhene dhiliwo, vati ni dhaatedhene dhilimo, nyaza ni dhaatedhene dhilimo. Olibela wiwa waali wowi: “Kunaakalewo oribeliwa omohi! ⁷Mbwenye wafiya mudhidi womwiwa mungero a neetanu ni abiili vinoobigiye palaza yaaye, Mulugu oneere waakwaneliha dhoomaruwela dhaaye dhowiipiteya wona mwaavuhuleliye amwiimeleli aaye anamavuhulela”^f

⁸Ndhu neewiliimi okumela odhulu vowambeela nahiwelela owoga ni miyo, wiira: “Dhowa, wathukule nigengere ndde nili noofugulanene mundadani na mungero ole wiimelile mu nyaza ni veelaboni”. ⁹Gahidhowa wa mungero ole anna nigengere ndde, gahimwiirela wi agivahe. Oliye ahiira: “Thukula, oje. Nnakala noowaawa munifuni mwaawo, mbwenye muwano mwaawo nnakala noojooja wona enwi”. ¹⁰Gahivenyihamo mmadani mwa mungero, oja, muwano mwaaga naaligi noojooja wona enwi, mbwenye vajiliimi munifuni mwaaga moowaawaga. ¹¹Vevala gahaaddeliwa: “Soofuneya wi we owelele waavuwihedhe mutheenga wa Mulugu athu a malogo majinji, dhilabo, dhiwogelo ni mamwene”.

Anamoono abiili

11 ¹Gahivahiwa emiri ya mpimo wona mukogodho woolapa, gahaaddeliwa, wiira: “Ovenye, opime nyuba yoweebedha ya Mulugu ni niburo na mukutho ni waweelenga ale eneebedha mwemule. ²Mbwenye kupime nthaddo na nyuba yoweebedha vovi nihiyedhiwe athu oode. Aliwa enoodha enyingalele nluwa noweela mwa mweeri makumi manna-yi ni mweeri miinddi. ³Anamoono aaga abiili gineere waavaha owodha, woovuwiha mutheenga wa Mulugu mwa malabo cikwi ni mazana

^f 10.7 Dhoomaruwela dhowiipiteya dha Mulugu dhaali dhoomvaha owodha Yesu wa dhego dhaatedhene dha odhulu ni dha vati, ohela dhaatedhene mmadani mwaaye.

meenddi ni makumi matanu ni nimohi (1.260), egawarile dhoowara dha okubanya”.

⁴Anamoono ala si mithanko miinddi dha olivera ni extanti biili dha panti dhinakala vameentoni va Nabwiya a elabo. ⁵Akalavo onafuna wawooniha goyi, munddo onakuma muwano mweewa, waanyangule amwiiddani eewa. Akalavo onafuna wawooniha goyi onaakwe mowindo. ⁶Aliwa ehikanna owodha woofuga odhulu wi ohurubwe muzongwe malabo enalaleyigiisu. Teto ehikanna owodha woosaddula mahinje okala mwazi. Teto enowaanda otatamula musawo wa mulili oli waatene mwiilaboni munafuneliisu. ⁷Vano yamala omwiirela onamoono, mwanee-nyama owoopiha enoogwela okuma mmuliddini ohinna omagomelo, ola oneere owana koddo ni aliwa, eneere waagonjiha, yaape. ⁸Mwiili dheewa dhookwa dhinoodha dhikale murampani mwa nluwa nuulubale ndde, wewule Nabwiya eewa wakomeliwiiye vamoraddini. Mandina mamohi a nluwa ndde mmisibeni nneethaniwa Soddoma naari Egubuddu. ⁹Muwari mwa malabo maraaru ni meya athu amohi a malogo maatene, mahimo ni dhiwogelo ni dhilabo dhaatedhene eneere woona miruthu dheewa, aliwa ekooddihe wi dhihitibeliwe. ¹⁰Athu enakala mwiilaboni ya vati eneere ohagalala mwaha wa okwa weewa, yiirihedhaga mathanga, evahanaga mvahi mmohi ni mukwaaye, vovi anamavuhulela abiili ale yahawoopi-
piha enakala mwiilaboni ya vati. ¹¹Mbwenye voovira malabo maraaru ni meya mwela wa egumi wahidha wa Mulugu ovolowa mmiruthuni nde, miruthudha ovenya. Woova wuulubale wahaadheela aatene alene yooni-
lege. ¹²Aliwa yahiiwa ndhu nootaama na odhulu nawogaga, niiraga: “Mugwele wuno!” Aliwa yahidhowaga odhulu mmuraboni, amwiiddani eewa yawoonaga. ¹³Mudhidhi olene wahikala othikeya wuulubale wa elabo. Epaddi ya neekumi ya nluwa yahitongwa. Athu owaakwana ma-
cikwi matanu ni meenddi (7.000) yahikwa ni othikeya wa elabo ele, athu yahalilege yahoopopiheyaga, omuthithimiha Mulugu a odhulu.

¹⁴Mowindo mulili wa nabiili ohuvira. Keeng’anani! Onoodha mulili wa neethaaru.

Palaza ya neetanu ni biili

¹⁵Mungero a neetanu ni abiili ahoobaga palaza yaaye. Odhulu gahiwa madhu ootaama yiiraga:

“Omwene wa elabo ela wahisadduwa okala

Omwene wa Nabwiya eehu ni Kirixtu aaye.

Oliye oneere olamulela okala ni okala”.

¹⁶Apogo makumi meenddi ni annayi ekaraatile mumpanddoni dha omwene dheewa vameentoni va Mulugu yahitongwelaga vati, omweebe-
dha Mulugu, ¹⁷yiiraga:

“Nabwiya Mulugu Oowodha-wodha,

nnowuutamaalani nyo mulive, mwaalive.
 Vowi muhooniha owodha weenyu wootthabwa,
 muhambeela olamula.
 18 Athu oohuroromela yahitakaleliwa,
 vano wahidha otakaleliwa weenyu.
 Mudhidhi wahifiya wi mwaathonge anookwa,
 wi mwaathuve amwiimeleli eenyu anamavuhulela,
 ni oweela mirima eenyu,
 ni ale enathithimiha ndina neenyu, ahima ni apogo.
 Mudhidhi wahifiya wi yaabwanyule
 ale enabwanyula elabo ya vati”.

19 Nyuba yoweebedha ya Mulugu ya odhulu yahifuguliwa, mba mwiwa mwahooniwa kaxa ya nipangano naaye. Mwahikala dhoozherima, oruma wuulubale, dari, othikeya wa elabo ni maralala malubale.

Mwihiyana ni nyowa yowoopiha

12 ¹Vano yahooneya yootikiniha yuulubale odhulu: Mwihiyana awarile ya nduwa, mweeri waaligi muddibani mwa manyalo aaye, mmuruni mwaaye ahiwaraga kara yannaga ttendderi kumi ni biili. ²Ahikalana wari, owunddaga ni okuwa mwaha woovoreya wa obala, vowi wahaaddamelaga mudhidhi waaye wa obala.^g ³Yootikiniha emohi yahooneya odhulu: Keeng’anani, nyowa elubale yowoopiha yofiila ya miru mitanu ni miinddi ni manyaga kumi, mmiruni mwaaye moomagiwa ni middiddi dha othongi wookwaranya.^h ⁴Mwiila waaye wahiburulaga epaddi ya neethaaru ya ttendderi dha odhulu, omorihedha vati. Nyowa yowoopiha ele yahikala osogolo wa mwihiyana afunaga obala, mwaha wi yafunaga abaliwa mwihimaya emutakune. ⁵Oliye ahimbala mwaana-mulobwana, ole onalamulege dhilabo dhaatedhene ni mukogodho wa mugogo, mbwenye mwihimaya ahithukuliwa wi adhowe akale ni Mulugu vampanddoni vaaye va othongi.ⁱ ⁶Mwihiyana ahithawela mukokolani wewule Mulugu wamusasanyedhiye mburo wewo weeriye ajihiwegewo ofiyedha malabo cikwi ni mazana meenddi ni makumi matanu ni nimohi (1.260).

Sathana ohuvokedhiwa vati

⁷Koddo ehambeeliwa odhulu, Migeli^j ni angero aaye ehitatamula nyowa yowoopiha, nyowa ele ni angero aaye yahiwana ni aliwa. ⁸Nyowa

^g 12.2 Oononelamo a Bibiliya enobuwela wi mwihiyana ola oneemelela nlogo naatene na aEzarayeli wewo obaliwe Yesu Kirixtu. ^h 12.3 Nyowa ele enamwiimelela Sathana. Miru mitanu ni miinddi, middiddi mitanu ni miinddi dha othongi wookwaranya ni manyaga kumi dhinatapulela wi oliye ohukanna owodha ni kopolo. Ndina ndda nna-tapulela mwiiddani a Mulugu ni aEzarayeli. ⁱ 12.5 Mwaana obaliwe enamwaaga Yesu. ^j 12.7 Migeli aali mmohi mwa asogoleli a angero a Mulugu.

yahigonjihiwa, mowindo kayanna mburo odhulu. ⁹Nyowa elubale eyo yahivokedhiwa elabo ya vati. Oliye di nyowa yawale eneethaniwa Ddiyabo^k naari Sathana, olene onanyengetha elabo yaatene. Ovokedhiwe elabo ya vati, ovokiwe vamohi ni angero aaye. ¹⁰Gahiiwa ndhu nootaama odhulu niiraga: “Dhiinova ovulumusiwa ohufiya teto owodha ni Omwene wa Mulugu eehu, vamohi ni othongi wa Kirixtu aaye. Vowi namasumela a amudhi eehu ahivokedhiwa vati, olene onaasumela aliwa mutana ni mahiyu vameentoni va Mulugu eehu. ¹¹Aliwa yahimugonjiha odheela mwazi wa Nibila^l ni odheela teto mwa madhu a onamoono weewa, ofiyedha aliwa orumeedhela oveleela dhigumi dheewa omakwelo. ¹²Mowindo, we odhulu, vamohi ni nyo munakala wewo, agalalani! Mbwenye yowoopiha enakala wa nyo munakala mwiilaboni ya vati ni munyaza, vowi Ddiyabo ahidha wa nyo ni owali wuulubale, oliye ohunona wi mudhidhi waaye ohuyeveela!”

¹³Vano nyowa egoonile wi yahivokedhiwa elabo ya vati, yahimuharaha mwihiyana ole ambalile mwaana-mulobwana. ¹⁴Mbwenye mwihiyana ole ahivahiwa mompelo meenddi a mpungu mulubale wi avavelena okokolani, mburo oyene wasasanyedhiwe oliye, wewo waajihiwigiye woolapela ni nyowa ofiyedha yaaka thaaru ni meya. ¹⁵Nyowa ele muwano mwaaye ahaavokamo mahinje wona mwihinje, efunaga wi yamuceceresena mwihiyana ole. ¹⁶Vano theya yahimukamihedha mwihiyana ole, theya ele yahifugula mulomo weewa omira mwihinje oyene wavokile nyowa muwano mwaaye. ¹⁷Vevale nyowa yahitakaleliwa mwaha wa mwihiyana ole, yahidhowa wi yawane koddo ni anamabaliwelamo aaye, alene enahara masuuziho a Mulugu, enaroromela onamoono wiirile Yesu.

¹⁸Nyowa ele yiimelile seresere ya nyaza.

Mwaneenyama owambeela owoopiha

13 ¹Vevale gahimoono mwaneenyama owoopiha akumaga mu nyaza, ahikanna manyaga kumi ni miru mitanu ni miinddi. Vamanya-gani viwa vahimageleliwa middiddi kumi dha othongi wookwaranya, mwa miru nde mwahilebiwa mandina oonyemula. ²Mwaneenyama owoopiha ole gamooniliimi aali wona nyarugwe, manyalo aaye yaali wona a urusu,^m mulomo waaye waali wona wa poddogoma. Nyowa yowoopiha ele yahimvaha owodha waaye, mpanddo wa omwene waaye, ni olamula waaye wowaakwanela. ³Muru mmohi wa mwaneenyama ole wahikalana nikwadda naamuthukulele omakwelo mbwenye nikwadda ndde nahivola. Athu aatene a mwiilaboni yahitikina, omuharaga mwaneenyama ole. ⁴Athu aatene yaheebedha nyowa yowoopiha ele vowi oliye ahimvaha ola-

^k 12.9 Ddiyabo naali ndina nimohi na Sathana. ^l 12.11 Mwazi wa Nibila onaagiwana mwazi wa Yesu Kirixtu. ^m 13.2 Manyalo a urusu enakala malubale a kopolo ni nyaala dhiwa dhoolapa dhowoopiha.

mula mwaneenyama ole. Teto yahimweebedha mwaneenyama yiiraga: “Oli wona mwaneenyama ola baani? Onaande owana ni oliye baani?”

⁵Mwaneenyama owoopiha ole ohuvahiwa mulomo wi awogege madhu owiithukulela, oomunyemula Mulugu. Ahivahiwa owodha wi alamule ofiyedha mweeri makumi mannayi ni mweeri miinddi. ⁶Ahifugula mulomo waaye owogaga dhoomunyemula Mulugu, anyemulaga ndina naaye, vaade vaaye ni ale enakala odhulu. ⁷Mwaneenyama ole ohurumeedhihiwa wi awane koddo ni athu oweela mirima, aagonjihe. Ovahiwa owodha wi aalamulege mahimo maatene, malogo, athu a dhiwogelo ni dhilabo dhaatedhene. ⁸Aatene enakala mwiilaboni eneere omweebedha mwaneenyama ole, aatene alene mandina eewa yahalebiwe elabo ehinapaddusiwe muniivuruni na egumi yoohumala ya Nibila nenddo napiwe. ⁹Ole winna obaruni wowiiwana eewe!

¹⁰ Akalavo otoonyiwe wi afugeliwe,
oneere ofugeliwa.

Akalavo otoonyiwe wi akwe ni supaadda,
oneere okwa ni supaadda.

Mudhidhi ola ntidi, ororomeleya funafuneya wa athu oweela mirima.

Mwaneenyama a nabiili owoopiha

¹¹Vevale gahimoona mwaneenyama owoopiha mmohi agwelelaga okuma vati va theya. Ahikalana manyaga meenddi wona mwaana nibila, awoga wona nyowa elubale.ⁿ ¹²Oliye oolabiha owodha waatwene wa mwaneenyama owambeela vameentoni vaaye. Oowaddihedha elabo ni athu enakala mwemo omweebedha mwaneenyama owambeela, oyene nikwadda naaye namuthukulele omakwelo navolihiwe. ¹³Mwaneenyama ole onowiirana matikiniho malubale, onokitiha munddo odhaaga odhulu ofiya vati vameentoni va athu. ¹⁴Odheela matikiniho enavahiwa kopolo wi eeregena vameentoni va mwaneenyama owambeela onowaanyenge-tha ale enakala mwiilaboni. Onowaalamula wi esasanye engamuthu ya mwaneenyama owambeela aporosiwe ni supaadda, vano akalawo. ¹⁵A nabiili ole ahirumeedhihiwa ovaha mwela wa engamuthu ele wi yaande owoga wi yaapihe ale yaheebedha engamuthu ele. ¹⁶Teto oliye owaawaddihedha aatene: Ahima ni apogo, ooreela ni oorabula, ootapuwa ni adhaari, owaawaddihedha wi yaakele etoonyihedho va ndadani nooja naari vayuuji. ¹⁷Veva kaavo onaagulege naari oguliha ahinna etoonyihedho elene, eli ndina na mwaneenyama ole, naari wiinjiva wa ndina naaye. ¹⁸Veva vinafuneya tthottho. Winna ononelamo asaye onona

ⁿ 13.11 Ononelamo a Bibiliya amohi enoobuwela wi aneenyama abiili ala enawiimelela athu elamule mundduli teto enawiimelela athu enaalamule osogolo. Athu ala yahiharahara gerezha, teto eneerege oharaharave.

wiinjiva wa mwaneenyama ola mwaha wi fu wiinjiva wa muthu. Wiinjiva waaye fu wula, mazana matanu ni mmohi ni makumi matanu ni mmohi ni atanu ni mmohi (666).

Jibo ya athu a Mulugu

14 ¹Gahisugwa, keeng'anani, oMwaangoni Ziyoni^o gihoona Nibila nigeemelile, yaali ni oliye athu macikwi zana ni makumi mananyi ni annayi (144.000), alene yafwanyiwe egalebiwe ndina na Nibila ni ndina na Ababe vayuuji. ²Gihiiwa oruma odhulu warumaga wona mahinje a vapalani wona oruma wa dari elubale. Oruma giwiliimi waali wona wa anamooba baangwe yamoobaga baangwe eewa. ³Oruma wula giwiliimi bwa jibo dha ale yaaligi ni Nibila. Yebaga jibo exa osogolo wa mpando wa omwene, dheegumi nnayi nde ni apogo. Kaavo aande osuza jibo ele, ehili athu macikwi zana ni makumi mananyi ni annayi (144.000), ayene yooboliwe elabo ya vati. ⁴Ala bi athu ehitalihe mwiili dheewa ni ahiyana vovi yahiifuula mwiigumini mweewa mwaate-mwene. Baayene enahara Nibila wewo onayiwa. Aliwa ehooboliwa vaari va athu wona namulibu wi avahiwe Mulugu ni Nibila. ⁵Muwano mweewa kamunakuma madhu ooratha, aliwa kinna muladdo naari mung'onong'ono.

Angero araaru

⁶Mowindo, gahimoona mungero mmohiwa avavaga vadhulu va muru waaga odhulu. Aganna Muselu Wapama wa okala ni okala wi aalaleyele ale enakala mwiilaboni, dhilabo dhaatedhene, mahimo maatene, athu a dhiwogelo dhaatedhene ni malogo maatene. ⁷Oliye ahiwogaga ni ndhu nootaama eeraga: “Mmoove Mulugu ni omuthithimiha oliye, vovi ohu-fiya mudhidhi wa othongi waaye. Mmweebedhe ole osasanyile odhulu ni vati ni nyaza ni aneedduuddu a mahinje”.

⁸Mungero a nabiili ahimuharelaga, eeraga: “Ohutongwa! Ohutongwa Babilooniya mulubale, wiirihile milogo dhaatedhene wi emung'we vinyu a oraruwa waaye, vinyu ola onadhana owali wa Mulugu!”

⁹Mungero a neethaaru ahimuharelaga ni ndhu nootaama eeraga: “Akalavo onamweebedhe mwaneenyama owoopiha naari engamuthu yaaye naari aakela etoonyihedho vayuuji naari mmadani, ¹⁰oneere omung'wa vinyu a owali wa Mulugu, vinyu oyene ovuuvihwe ahitatanyiwe munakomani^p mwa owali waaye. Ala eneere woonihiwa goyi ni munddo ni enxofere^q vameentoni va angero oweela ni va Nibila. ¹¹Mwiisi wa goyi ya athu ala onogwela okala ni okala. Athu aatene enamweebedha mwane-

^o 14.1 Ziyoni naali ndina nimohi na Zheruzalemi. P 14.10 Naari wi: mukoponi.

^q 14.10 Enxofere enaagana nibwe noopaha.

nyama ole naari engamuthu yaaye, naari ale enaakele etoonyihedho ya ndina naaye, kawuli ovuma mutana naari mahiyu”.

¹²Mudhidhi ola onofuneya ovilela, wa athu oweela mirima, ale enahara masuuziho a Mulugu, ekalagave oororomeleya mwa Yesu.

¹³Nuwindo, gahiwa ndhu odhulu niiraga: “Leba: Ooreelihiwa baale enakwa mwa Nabwiya dhiinoveva odhowa musogolo”. Muneba Woweela wiire: “Ee, aliwa eneere ovuma mwa mabasa eewa, vowi dhowiira dheewa dhineere waahara”.

Ohadda wa elabo ya vati

¹⁴Gahisugwa, keeng'anani, gahoono murabo woweela, vigakaraatile vamuraboni vale mmohi akalaha Mwaana a Muthu. Ahikalana kara ya nthithimiho ya oro mmuruni mwaaye ni kaloonga owiirwa mmadani mwaaye. ¹⁵Mungero mmohiwa ahikumaga mu nyuba ya Mulugu amukuwelaga ni ndhu nootaama ole akaraatilege vamuraboni, eeraga: “Omukitihe kaloonga aawo, wambeele oreda vowi mudhidhi woohadda ohufiya, ohadda wa elabo ohitwa”. ¹⁶Vano ole akaraatilege vamuraboni ahigwaddaga ni kaloonga aaye, elabo yaatene ya vati yahihaddeya.

¹⁷Mungero mmohiwa ahikumaga mu nyuba ya Mulugu odhulu teto ahikanna kaloonga owiirwa. ¹⁸Mungero mmohi akumile mburo wa mukutho, ole winna owodha wa munddo. Ahikuwaga ni ndhu nootaama wa ole anna kaloonga owiirwa, eeraga: “Wambeele oreda miwowo dha uuva dha mithanko dha elabo. Vowi uuva dhiwa dhihiithwa”. ¹⁹Mungero ole ahigwaddaga ni kaloonga aaye, otugumanya dhoohadda dha uuva a veelaboni, ovokedha munigulani nuulubale na owali wa Mulugu. ²⁰Uuva nde dhahivoddiwa ode wa nluwa, munigulani mule mwahikuma mwazi mujinji wona mwiinje, oddiha wiwa waligana ni otaama wa muthu, mwiinje ole waheedda ofiyedha makilomeeturu mazana maraaru (300).

Angero atanu ni abiili ni milili mitanu ni miinddi

15 ¹Gahoono yootikiniha emohiwa yuulubale odhulu, angero atanu ni abiili ni milili mitanu ni miinddi dhoogomihedha, (dhili dhoogomihedha mwaha wovi ni nda owali wa Mulugu onowaakwanela).

²Gahoono teto yego yakalaha nyaza ya viiduru yootaganyihedhiwa ni munddo. Nikukuru na nyaza ele waali ale yamugonjihile mwaneenyama owoopiha ni engamuthu yaaye teto ni wiinjiva wa ndina naaye. Yahi-kanna baangwe mmadani mweewa yavahiwiwa ni Mulugu. ³Yahiiba jibo ya Mozezi, mwiimeleli a Mulugu teto yahiiba jibo ya Nibila, yiiraga:

“Nabwiya Mulugu Oowodha-wodha,
dhuulubale ni dhootikiniha bi mabasa eenyu!
Kingi a dhilabo dhaatedhene,
dila dheenyu dhili dhowogoowa ni dha ebaribari!

⁴ Nabwiya, ohunooriiheni baani?
 Ohunaathithimihe ndina neenyu baani?
 Vowi nyo weekiinyu muli oweela murima!
 Dhilabo dhaatedhene dhineere odha
 dhikokore vameentoni veenyu,
 vowi dhowiira dheenyu
 dhowogoowa dhahivuhuleliwa”.

⁵ Dhigavirile dhego dhedhi, gahoona odhulu nyuba ya Mulugu ega-
 thuleye; nyuba ela oli musasa wa onamoona. ⁶ Angero atanu ni abiili ale
 yanna milili mitanu ni miinddi, yahikuma nyuba ya Mulugu egawarile
 guwo dha liinyu dhazherimelaga. Kadda mungero agamagele muddiddi
 wa oro omurimani waaye. ⁷ Mmohi mwa dheegumi nnayi nde ahaavaha
 angero atanu ni abiili ale mapusulano matanu ni meenddi a oro. Mapu-
 sulano ale yadhaalile ni owali wa Mulugu, oyene oli a okala ni okala.
⁸ Nyuba ya Mulugu yahidhaala ni mwiisi wa nthithimiho ni owodha wa
 Mulugu. Mowindo kaalivo avolowa nyuba ya Mulugu ofiyedha dhaakwa-
 nele milili mitanu ni miinddi dha angero atanu ni abiili ale.

Mapusulano a owali wa Mulugu

16 ¹ Gahiwa ndhu nootaama nadha nyuba ya Mulugu niwogaga ni
 angero atanu ni abiili, niiraga: “Dhowani, mwakuthulele mwiila-
 boni mapusulano matanu ni meenddi a owali wa Mulugu”.

² Ahikuma mungero owambeela, okuthulela pusulano naaye mwiila-
 boni, yahidha makwadda a anamungovola oovoreya wa athu yanna
 etoonyihedho ya mwaneenyama owoopiha ni yeebedha engamuthu yaaye.

³ Mungero a nabiili ahikuthulela pusulano naaye mu nyaza, mahinje
 osadduwa wona mwazi wa mwanookwa. Dheegumi dhaatedhene dhaali
 munyaza dhahikwa.

⁴ Mungero a neethaaruu ahikuthulela pusulano naaye mmihinjeni ni
 mmaneedduudduni, mahinjeya osadduwa mwazi. ⁵ Vano gahimwiiwa mu-
 ngero onalamula mahinje ale eeraga:

“Muli owogoowa, Mulugu Oweela,
 nyo muliwo, nyo mwaaliwo,
 mwaha wi muhudhana othonga wula.

⁶ Vowi aliwa yahithathila mwazi wa
 oweela mirima ni anamavuhulela.

Mowindo muhaavaha mwazi wi eng'we.
 Siyeene yaafwaneelele!”

⁷ Gahiwa mburo wa mukutho, wiiraga: “Ee, Nabwiya Mulugu Oowodha-
 wodha, dhoothonga dheenyu sa ebaribari ni dhowogoowa!”

⁸ Mungero a nennayi ahikuthulela pusulano naaye vanduwani, nduwa
 nahirumeedhihiwa waapaha athu ni munddo. ⁹ Yahipahiwa ni oviha wuu-

lubale, oodduba ndina na Mulugu alamula milili nda. Kayatthwaruwile, kayamuthithimihile oliye.

¹⁰Mungero a neetanu ahikuthulela pusulano naaye vampanddoni na mwaneenyama, omwene waaye wahisadduwa okala epipi. Athu yooluma malumi eewa mwaha woovoreya. ¹¹Yahimudduba Mulugu a odhulu mwaha wa dhoovoreya ni makwadda a anamungovola. Kayatthwaruweve dhowiira dheewa.

¹²Mungero a neetanu ni mmohi ahikuthulela pusulano naaye mmwihinjeni mulubale Ewufarati, mahinjeya yahumma wi esasanyedhe dila ya mamwene enadha omadheelo wa nduwa. ¹³Gahoono yego ekumaga muwano mwa nyowa yowoopiha ele, teto gahoono yego emohive ekumaga muwano mwa mwaneenyama owoopiha owambeela, teto gahoono yego emohive ekumaga muwano mwa namavuhulela ooratha. Dhaali mineba miraaru dhootakala dhakalahi anamujoro. ¹⁴Nda si mineba dhabure dhineerihedha dhootikiniha; dhinowawaaddamela mamwene a elabo yaatene ya vati wi yaagumanihe, osasanyedhela koddo va nlabo nuulubale na Mulugu Oowodha-wodha.

¹⁵“Keeng'anani, ginoodha moorurumusa wona mbava. Ooreelihiwa di ole oneeng'anela, ologolele dhoowara dhaaye wi aheedde madave ni okalana manyazo”.^r

¹⁶Mineba dhabure nde dhahaagumaniha mamwene ale maatene mburo mu ewogelo ya eHeberi oneeriwa Arumagedo.

¹⁷Vevale mungero a neetanu ni abiili ahikuthulela pusulano naaye mpevoni. Ndhū nootaama nahikuma ompanddoni wa omwene mu nyuba ya Mulugu, neerile: “Dhihiireya!” ¹⁸Wahikala ozherima, oruma wuulubale, dari ni othikeya wuulubale wa elabo, othikeya wule waali wootthabwa ohuneereyege wambeela athu viliwa mwiilaboni. Waali othikeya ni kopolo, waali wuulubale wootthabwesesa. ¹⁹Nluwa nuulubale nahigawanyeya dhipaddi thaarū. Maluwa a dhilabo yahibwanyuwa. Mulugu ahimuubuwelela Babilooniya mulubale, omvaha nakoma^s a vinyu a owali waaye. ²⁰Dhiliga dhaatedhene dhahithawa, mwaango dhahirimeela. ²¹Maralala malubale a odhulu yahaamorela athu, ala yonyemela vakukuuve kilu makumi mannayi. Mulili wa maralala waali wabure vajinji ofiyedha athu omunyemulaga Mulugu.

Namararuwa ni mwaneenyama owoopiha

17 ¹Ahidha mungero mwa atanu ni abiili anna mapusulano matanu ni meenddi, owoga ni miyo, wiira: “Kadha. Guwoonihe othongiwa wa namararuwa ootthabwa ole onakaraati vamahinjeni majinji. ²Mamwene maatene a mwiilaboni ya vati yahiraruwana, athu a mwiilaboni yahilezela ni vinyu a oraruwa waaye”. ³Gahihiddiwa ni Muneba Woweela; mungero

^r 16.15 Madhu ala onawoga di Yesu. ^s 16.19 Naari wi: kopo.

ahigithukulela okokolani. Wewule gahimoonaga mwihiyana agakaraatile vamwaneenyamani owoopiha oofiila, ole alebiwe ni mandina oomunye-mulana Mulugu. Mwaneenyama ole ahikanna miru mitanu ni miinddi ni manyaga kumi. ⁴Mwihiyana ole awarile dhoowara dha roxa ni dhoofiila, dhooriyihiwa ni oro, mabwe ookwima ni perola. Mmadani mwaaye ahikalana nakoma^t a oro adhaalile ni dhabure dhookwaranya ni dhootakala dha oraruwa waaye. ⁵Vayuuji vaaye vahilebiwa ndina nawipiini: “Babilooniya mulubale, mmeenya a anamararuwa ni wa ale eneerana dhabure dhookwaranya mwiilaboni”. ⁶Gahooni wi mwihiyana ole ahilezela ni mwazi wa athu oweela mirima, ayene yeerile onamooni weewa wa Yesu. Vamooniliimi gahitikina vajinji. ⁷Mungero ole ahigaaddela, wiira: “Onatikinela ddi vajinji? Ginowuwaaddela yawipiini ya mwihiyana ola ni yawipiini ya mwaneenyama onamuthukula oliye, mwaneenyama ola winna miru mitanu ni miinddi ni manyaga kumi. ⁸Mwaneenyama owoopiha oyene amooniliwe ahikalawo, peeno kaliwo, dhiinova oneere okuma mmuliddini ohinna omagomelo, adhowe omabwanyuwelo. Athu a mwiilaboni mandina eewa yahalebiwe muniivuru na egumi okuma omapadduwelo wa elabo eneere otikina yamooni mwaneenyama ole mwaha wi ahikalawo, peeno kaliwo, onoodha dila biili. ⁹Va vinofuneya tthottho. Miru mitanu ni miinddi dhinatapulela mwaango dhing'onong'ono mitanu ni miinddi dhikaraatele mwihiyana ole, ¹⁰teto miru nda mitanu ni miinddi dhinatapulela mamwene matanu ni meenddi. Mamwene matanu ehimora, a neetanu ni mmohi dinalamula dhiinova, oogomihedhaya kanambeelee olamula, mbwenye oliye ambeela olamula, kanalogelana. ¹¹Vano mwaneenyama owoopiha ole aaliwo, peeno ohuliwo, di mwene a neetanu ni araaru, oli mmohi mwa mamwene matanu ni meenddi, onadhowa omabwanyuwelo. ¹²Manyaga kumi yawooniliwe enatapulela mamwene kumi ehinaakele owodha wa omwene, mbwenye eneere ovahiwa olamula vamohi ni mwaneenyama ole mwa wora emohi. ¹³Mamwene kumi ala yowuubuwelela yeewa si emohive, yowi owodha ni olamula weewa emvahe mwaneenyama ole. ¹⁴Aliwa eneere owana koddoo ni Nibila, mbwenye Nibila nneere waagonjiha, vovi oliye di Nabwiya a anabwiya, Mwene a mamwene. Oliye oli vamohi ni owiithaniwa aaye, oosakuliwa aaye, ooromeleya aaye”.

¹⁵Mungero ole ahigaaddelaga, wiira: “Mahinje yawooniliwe ale, vakaraatile mwihiyana ole ooraruruwa, enatapulela malogo, anamwinji, dhilabo ni athu a dhiwogelo dhaatedhene. ¹⁶Vano manyaga kumi yawooniliwe ni mwaneenyama ole eneere omwiidda namararuwa ole, emwaake dhaatedhene dhinniiyena, emwihiye madave, eneere oja nyama yaaye, yoohalaya ethumeye veeko. ¹⁷Mamwene kumi ale eneere wiirana nde mwaha wi Mulugu dihelile mmirimani mweewa wi yiirena ofuna waaye:

^t 17.4 Naari wi: *kopo*.

Ekalena yuubuwelelo emohive, empelekele mwaneenyama ole owodha winniisuna woolamulana ofiyedha wi madhu a Mulugu yaakwanele.
 18 Mwihiyana amooniliwe ole enatapulela nluwa nuulubale nnaalamulela mamwene maatene a elabo ya vati”.

Othongiwa wa nluwa nuulubale

18 ¹ Dhigavirile nda, gahimoonu mungero mmohiwa akitaga odhu-lu anna owodha wuulubale, elabo yahaara ni nthithimiho naaye.

² Oliye ahikuwaga ni ndhu na kopolo, eeraga:

“Ohutongwa!

Ohutongwa Babilooniya mulubale,
 ohusadduwa okala mburo
 mookala mineba dhabure,
 okala nikungu mookala mineba dhootakala,
 mburo mookala balame dhootakala,
 mburo wa aneenyama aatene
 owoopiha, ootakala, ootadhiwa.

³ Vowi dhilabo dhaatedhene

dhahimung'wa vinyu a oraruwa waaye,
 vinyu ola onadhana owali wa Mulugu.
 Mamwene a elabo ya vati yahiraruwa ni oliye,
 anamaguliha aatene yahireela vajinji
 mwaha wa mihaku dhaaye dhoothabwa”.

⁴ Gahiiwaga ndhu nimohiniwa na odhulu, niiraga:

“Nlogo naaga, mvenyevo va nluwa nddo
 wi munataganyihedhiwe mwa dhoothega dhaaye,
 wi mulili dhammorelaga dhinaadhe dhuufwanyeni.

⁵ Dhoothega dhaaye dhuhuugeliwa ofiya odhulu,
 vano Mulugu ohuubuwelela dha ogwalagwambi wa nluwa ndde.

⁶ Mmulivele wona dhawiiireliye amohi,
 mumvahe moovirusedha ni eyene yaavahiliye amohi.
 Munakomani^u mwaaye mwataganyihedhiye dhoong'wa,
 mmutaganyihedhe mpimo moovirusedha.

⁷ Mmoonihе goyi ni okubanya wuulubale,
 mooligana ni wiithukulela ni dhooreela dhanniiyena
 veethithimihiiye awogaga mmurimani mwaaye, eeraga:
 ‘Miyo gili mwene! Kagili maamukwele.
 Kagidha girabula’.

⁸ Mwaha wa ela, nlabo nimohi baahi
 milili nda dhineere ommorela:

^u 18.6 Naari wi: mukoponi.

Okwa, okubanya ni dala;
teto munddo oneere omutotosa,
vowi Nabwiya Mulugu onathonga dakopolo”.

⁹Mamwene a mwiilaboni ya vati eraruwilena, ehagalalaga ni dhoo-reela dhaaye, eneere wuundda emukubanyedhaga yoonaga mwiisi wa othumeyiwa waaye woototowa. ¹⁰Aliwa enoodha yiimele voolapelavene mwaha wowoova goyi yaaye, yiirege:

“Huwi! Huwi, Babilooniya mulubale,
we nluwa na kopolo,
mwa wora emohi baahi othongiwa
waawo ohuufiyedha”.

¹¹Anamaguliha aatene eneere wuundda ni okubanyedha vajinji mwaha wa nluwa nddo, vowi dhiinova kalivo onagula dhooguliha dheewa.

¹²Kaliwo oogula dhooguliha dha oro, parata, mabwe ookwima, perola, guwo dha liinyu ookwima, guwo dha roxa, guwo dhooterenya, guwo dhoofiila, naari misawo dhaatedhene dha mithanko dhoonukwela pama, naari dhego dhoosasanyiwa ni meeno a thebo, naari dhego dhoosasanyiwa dha mithanko dhookwima, dhego dha mukuwa, dha mugogo, naari dha marimore,^v ¹³dhego dhoowomihana dhooja dha misawo dhoohiyana, dhoonukwela dha mira naari libani, vinyu, makura, saambale na tirigu ni tirigu a kogolweene, ng'ombe, naari mabila, akavalo ni gareeta dheewa naari adhaari, ela sowi mwiili ni dhigumi dha athu. ¹⁴Anamaguliha ale eneerege wiira:

“Furuuta dhafunesesiwe dhihivenyamo mwa we!
Dhooreela dhaawo dhaatedhene
ni dhookalana dhaawo dhazherimela dhihirimeela mwa we;
kudha ofwanya dila bili”.

¹⁵Vano anamaguliha yareelile egulihaga wewule eneere wiimela voolapelavene, yoovaga woonihiwa goyi vamohi ni nluwa nddo. Aliwa eneerege okuwa ekubanyaga mowinda:

¹⁶“Huwi! Huwi, nluwa nuulubale
nawarile dhoowara dha liinyu dhookwima,
nawarile dhoowara dha roxa ni dhoofiila,
dhooriyihiwa ni oro, mabwe ookwima ni perola!

¹⁷Vowi mwa wora emohi baahi,
dhooreela nde dhaatedhene dhahinoongiwa”.

Asogoleli aatene a mmwanddeyani ni anamalaba eewa, ni ale eneedda mmwanddeyani teto aatene alene enagula naari oguliha munyaza yahiimelaga esugwaga woolapelawene ¹⁸yuunddaga vowoona mwiisi wa othumeyiwa waaye, yiiraga: “Nluwa baani nnaligana ni nluwa nuulubale

^v 18.12 *Marimore* Musawo wa mabwe enakala oweela vajinji wona ntagaluwe.

nddi?”¹⁹ Yahiikuthulela theya mmuruni mweewa, yuunddaga, ekubanyaga, ekuwaga:

“Huwi! Huwi nluwa nuulubale
wewo waali aatene yanna mwanddeya dheewa
yahireela odheela ni dhooreela dhaaye!
Wowi va wora emohi baahi nluwa nddo nihinoongeya.

²⁰ Nyo a odhuluwo, agalalani mwaha waaye!
Athu oweela mirima, arumiwi ni anamavuhulela agalalani!
Mulugu ohumuthonga
mwaha wa nde dhuwiireliiyeni!”

²¹ Mowindo mungero akopolo ahivenyihaga nibwe wona nsilo nuulubale, ovokedha munyaza, wiira:

“Mwa mukalelo olena nluwa nuulubale Babilooniya,
nneere ovokedhiwa muddibani ni kopolo,
kanidha nifwanyeyave.

²² Mwa we oruma wa abaangwe,
oruma wa dhowiiba, naari oruma wa mvilovilo
ni palaza kudha wiiweya.

Mwa we kidha efwanyeyamo oorandda
anamasasanya dhoohiyana-hiyana.
Kamudha mwiiweya oruma wa osila.

²³ Waara wa panti kunaamooneyege mwa we.
Madhu aaliba otela naari oteliwa kineeweyege mwa we.
Wowi anamagula aawo yahaakwaranya anamaguliha amohi
aatene,

dhilabo dhaatedhene dhahinyengethiwa ni dhookwiri dhaawo.

²⁴ Mwa nluwa ndde muhufwanyiswa mwazi wa anamavuhulela
ni oweela mirima ni wa aatene yapiwe elabo ya vati”.

Ohagalala odhulu

19 ¹ Dhigavirile nda gahiiwaga odhulu oruma wona ndhu nootaama
na athu ajinji nikuwaga, niiraga:

“Aleluya!
Ovulumusa, nthithimiho ni owodha saaye, Mulugu eehu,

² vowi dhoothonga dhaaye seebaribari ni dhowogoowa.
Oliye ohumuthonga namararuwa ootthabwa ole
atakaliha elabo ni ojeberuwa waaye.

Mulugu ohuundda kunyawunya ni oliye
mwaha woothathila mwazi wa amwiimeleli aaye”.

³ Ndhu ndde nahikuwa dila biili niiraga:

“Aleluya!
Mwiisi wa nluwa ndde onogwela okala ni okala”.

⁴Yahikokoraga apogo ale makumi meenddi ni annayi ni dheegumi nde nnayi; omweebedha Mulugu akaraatile vampanddoni va omwene, yiiraga: “Ameni! Aleluya!” ⁵Vampanddoni vahikuma ndhu, niiraga:

“Mmutamaalege Mulugu eehu,
nyo amwiimeleli aaye mwaatene,
nyo munamoova, ahima ni apogo”.

Matelo a Nibila

⁶Gahiiwaga odhulu oruma wona ndhu nootaama na athu ajinji, narumaga wona mahinje a vamavaloni teto wona oruma wa dari dhuulubale; ndhu ndde nikuwaga, niiraga:

“Aleluya!

Vowi Nabwiya Mulugu eehu Oowodha-wodha onolamula.

⁷Kabeni nihagalale, nimuthabele, ni omvaha nthithimiho, mwaha wi ohufiya mudhidhi wa matelo a Nibila, namateliwa aaye ohiisasanyedha.

⁸ Oliye ohurumeedhihiwa owara dha liinyu ookwima, oozherimela, oweela”.

Liinyu ookwima onatapulela dhowiira dhowogoowa dha athu oweela mirima.

⁹Mungero ahigaaddelaga, wiira: “Olebe madhu alena: Ooreelihiwa baale yiithaneliwe mathanga a matelo a Nibila”. Aheenjedhedhaga, wiira: “Ala bi madhu a ebaribari a Mulugu”. ¹⁰Gahikokoraga vamanyaloni vaaye wi gimweebedhe, mbwenye ahigiirelaga: “Kawiire ndo! Miyo gili mwiimeleli ooligana ni we, vamohi ni aKirixtu enaroromela onamoona wiirile Yesu. Omweebedhege Mulugu. Vowi onamoona wiirile Yesu bu mutheenga Muneba onapelekiwa wa anamavuhulela”.

Oogwela vakavaloni oweela onogonjiha

¹¹Gahoonaga odhulu ogafuguwe. Keeng'anani, kavalo oweela! Akaraatilevo ndina naaye eeriwa Oororomeleya, A Ebaribari. Oliye onathonga mowogoowa, onowana koddo mowogoowa. ¹²Meento aaye eli wona malumi a munddo, mmuruni mwaaye muhumagiwa ni middiddi dhijinji dha othongi wookwaranya. Ohulebiwa ndina nihinoniwe ni muthu mmohi, ahili oliye yeeka. ¹³Yoowara yaaye yahibwinihiwa mmwazini. Ndina naaye nneethaniwa Ndhu na Mulugu. ¹⁴Anyakoddo a odhulu yoomuharaga egaagwelile akavalo oweela, aliwa yawarilege dha liinyu ookwima, oozherimela, oweela. ¹⁵Muwano mwaaye mwahikumaga supaadda nowiirwa nneeriye agonjihena dhilabo, oneerege waalamula ni mukogodho wa mugogo.^w Oneere onying'alela munigulani mwa owali

^w 19.15 Moone Masaalimu 2.9

wootthabwa wa Mulugu Oowodha-wodha.^x ¹⁶Vayoowarani yaaye ni vathabalani vaaye vihilebiwa ndina nddi: Mwene a mamwene, Nabwiya a anabwiya.

¹⁷Gahimoonaga mungero ageemelile odhulu vanduwani, ni ndhu nootaama ahikuwela balame dhavavaga odhulu, wiira: “Dhaani! Mutugumane vamathangani malubale a Mulugu ¹⁸wi muje miruthu dha mamwene, miruthu dha asogoleli a anyakoddo, miruthu dha alobwana ooliba, miruthu dha akavalo ni dha anameeddhaya, miruthu dha athu aatene, ootapuwa ni adhaari, ahima ni apogo”.

¹⁹Gahimoonaga mwaneenyama owoopiha ole ni mamwene maatene a mwiilaboni ni anyakoddo eewa egatugumane wi ewane koddo ni ole akaraatile vakavaloni ni anyakoddo aaye.

²⁰Mowindo mwaneenyama ole ahihiddiwa, vamohi ni namavuhulela ooratha, ole eerihedha dhootikiniha vameentoni va mwaneenyama ole. Ni dhootikiniha nda ahaanyengetha ale yaakelile dhitoonyihedho dha mwaneenyama ole, yeebedhile engamuthu yaaye. Mwaneenyama ni namavuhulela, abiili ala yahivokedhiwa ameentweene munyaza ya munddo enapaha ni enxofere. ²¹Amohi yahalilege yahipiwa ni supaadda nakumile muwano mwa ole akaraatile vakavaloni. Balame dhaatedhene dhahija, orubala nyama ya miruthu.

Ofugeliwa wa Sathana yaaka cikwi (1.000)

20 ¹Gahimoonaga mungero akitaga odhulu agahiddeele mmadani cavi a omuliddini ohinna omagomelo ni mugufu mulubale. ²Ohidda nyowa yowoopiha yawale, oli Ddiyabo,^y naari wi Sathana, mungero ahimmaga ofiyedha yaaka cikwi. ³Omvokedha omuliddini, ofuga mulago wa muliddi, obandiha selu wi ahiwelele onyengetha dhilabo ofiyedha amale yaaka cikwi. Dheereya ndo Ddiyabo oneere otapuliwa vang'ono.

⁴Gahoonaga mpando dha othongi. Yakaraatele yaali ale yavahiwe owodha wa othonga. Teto gahoonaga mineba dha ale yavenyihewo miru dheewa mwaha wa onamoona wamwiireliiwa Yesu ni mwaha wa ndhu na Mulugu, teto yahamweebedhe mwaneenyama owoopiha ole naari engamuthu yaaye, yahaakelile etoonyihedho yaaye vayuuji veewa naari vandadani. Ala yahiwelilele okalawo, olamulaga ni Kirixtu mwa yaaka cikwi. ⁵Wula fu ovenyihwi muukwani wowambeela. Ookwa yahalile yavenyihwi dhigavirile yaaka cikwi. ⁶Oorelihiwa ni oweela mirima baale yavenyihwi ovenyihwi wowambeela! Vowi okwa wa nabili kwina owodha mwa aliwa, mbwenye enakale anamakutha a Mulugu ni a Kirixtu, enalamulege ni oliye mwa yaaka cikwi.

^x 19.15 Moone Ovuhulela 14.19-20 ^y 20.2 Ddiyabo naali ndina nimohi na Sathana. Moone teto maverisikulu 3, 10.

Ogonjihiwa woogomihedha wa Sathana

⁷Dhamala yaaka cikwi Sathana oneere otapuliwa omagiwa waaye. ⁸Onokuma anyengethege dhilabo magomelo mannayi a elabo, Gogi ni Magogi.^z Oneere waanyengetha wi dhilabo dhitungumane ewane koddo. Wiinjiva weewa onakale wona museenga wa munyaza. ⁹Aliwa yaheddedda elabo yaatene, waapeelela mburo wa misasa dha oweela mirima ni nluwa nnamudhivela. Mbwenye munddo wahidha odhulu waapaha ale. ¹⁰Vano Ddiyabo aanyengethile ahivokedhiwa munyaza ya munddo enapaha ni enxofere, wewo waali mwaneenyama owoopiha ole ni namavuhulela ooratha. Wewo eneerege woonihiwa goyi mutana ni mahiyu, okala ni okala.

Othongiwa woogomihedha

¹¹Gahoonaga mpanddo mulubale wa omwene, woweela; gahimoonaga akaraatilegevo. Elabo ni odhulu dhahithawa vameentoni vaaye, kavaali mburo wa dhego dhedhi. ¹²Gahawoonaga anookwa, apogo ni ahima, egeemelile osogolo wa mpanddo, vano maniivuru yahifuguliwa. Teto niivuru nimohi nahifuguliwa, nili neegumi yoohumala. Anookwa yoothongiwa mooligana ni nde dhalebiwe mmaniivuruni, mooligana ni dhowiira dha kadda muthu. ¹³Nyaza yahaapeleka anookwa yaali mwemo, okwa ni mburo wa anookwa wahaapeleka anookwa yaali wewo. Kadda muthu ahithongiwa mooligani ni dhowiira dhaaye. ¹⁴Okwa ni mburo wa anookwa dhahivokedhiwa munyaza ya munddo. Nyaza ya munddo ela fu okwa wa nabiili. ¹⁵Ale mandina eewa yahalebiwe mu-niivuruni na egumi yoohumala yahivokedhiwa munyaza ya munddo.

Odhulu wuxa, elabo exa

21 ¹Gahoonaga odhulu wuxa ni elabo exa. Vowi odhulu wo-wambeela ni elabo yowambeela dhahirimeela teto nyaza yaatene yahirimeela. ²Gahoonaga nluwa noweela, Zheruzalemi muxa, akitaga wa Mulugu odhulu, agasanyedhiwe wona namateliwa agariihedhi-we mwaha wa mamune. ³Gahiiwaga ndhu nootaama ompanddoni wa omwene, niiraga: “Keeng’anani, vaade va Mulugu vili vaari va athu! Mulugu onaakalege ni aliwa vano aliwa enaakale mulogo waaye. Mulugu mwiinyeene onaakalege ni aliwa teto onaakale Mulugu eewa. ⁴Mulugu oneere waafufutha mitori dha mwiintoni mweewa. Kudha okalawoove okwa, naari okubanya, naari wuundda, naari dhoovoreya. Vowi dhego dhawale dhihivira”.

^z 20.8 Gogi ni Magogi dhinatapulela wiiwanana wa dhilabo dha vati wi dhiwane koddo yoogomihedha ni Mulugu.

⁵Ole akaraatilege vampanddoni, ahiiraga: “Keeng'anani, miyo gino-sasanyedha dhaatedhene dhixa!” Teto aheenjedhedhaga, wiira: “Olebe nda, vowi madhu ala boororomeleya ni a ebaribari”. ⁶Aheenjedhedhaga, wiira: “Gihirana dhaatedhene! Miyo gili Alifa ni Omega, Owambeela ni Oogomihedha. Ale yinna nthona gineere waavaha mwa mahala aneedduuddu a mahinje a egumi yoohumala. ⁷Onaagonjihe oneere waakela mareeliho alene. Vano ginaakale Mulugu aaye, oliye onaakale mwaana aaga. ⁸Mbwenye owoova, oohuroromela, amagaadde, mapanga, anamararuwa, akwiri, anameebedha dhingamuthu ni anamaratha atene yowaakela yeewa si nyaza enapaha ni munddo ni enxofere. Wula fu okwa wa nabili”.

Zheruzalemi muxa

⁹Ahidha mungero mwa atanu ni abiili anna mapusulano matanu ni meenddi yadhaalile milili mitanu ni miinddi dhoogomihedha. Owoga ni miyo, wiira: “Kadha, guwoonihe namateliwa, mwadha a Nibila”. ¹⁰Gahihiddiwa ni Muneba Woweela, mungero ahigithukulela omwaangoni mulubale, wootaama. Vevale ahigooniha Zheruzalemi nluwa noweela nikitaga wa Mulugu odhulu, ¹¹nizherimelaga ni nthithimiho na Mulugu. Oozherimela wona nibwe nookwima, noorameya, wona zhaxipe, nowooneyela wona viiduru. ¹²Nluwa ndde nahikalana cinga nuulubale, nootaama. Teto nahikalana milago kumi ni miinddi. Kadda mulago vookala mungero, milago ndo dhootopiwa ndina na malogo kumi ni meenddi na ahima a Ezarayeli. ¹³Dhipaddi dhaatedhene nnayi wookala milago miraaruru: Omakumelo wa nduwa miraaruru, omadhowelo wa nduwa miraaruru, omurogweni miraaruru, omurubini miraaruru. ¹⁴Cinga na nluwa namagiwe vadhulu va mabwe malubale kumi ni meenddi. Mmabweni mule mwahilebiwa mandina kumi ni meenddi a arumiwi kumi ni abiili a Nibila.

¹⁵Mungero ole awoga ni miyo ahikalana mpimo wa oro wi apimena nluwa, milago ni cinga. ¹⁶Nluwa ndda nooligana dhipaddi dhannayidhene. Orambalala wiwa wooligana ni malapeloya. Mungero ole ahipima ni mpiimo waaye, yaali makilomeeturu macikwi meenddi ni mazana meenddi (2.200). Orambalala wiwa ni malapeloya ni mataameloya wooligana. ¹⁷Teto ahipima pida ya cinga, yaali meeturu makumi matanu ni nimohi ni matanu (65). Mungero ole ahipima ni mukalelo mmohive wapimana athu. ¹⁸Cinga ndde namagiwe ni mabwe eneeriwa zhaxipe, nluwana namagiwe ni oro apamesesa wona viiduru. ¹⁹Mabwe malubale a matibelelo a cinga na nluwa yahiwihiwa ni mabwe ookwima a misawo-misawo. Nibwe nuulubale nowambeela nahiwihiwa ni mabwe a zhaxipe, nibwe na nabili nahiwihiwa ni mabwe a safira, nibwe na neethaaruru ni mabwe a kalisedoniya, nibwe na nennayi ni mabwe a ezhimiralida ²⁰nibwe na neetanu nahiwihiwa ni mabwe a saridoniya, nibwe na neetanu ni nimo-

hi ni mabwe a saridiyu, nibwe na neetanu nabiili ni mabwe a kirisolitu, nibwe na neetanu nathaaruru ni mabwe a berilu, nibwe na neetanu nennayi nahiwiomihiwa ni mabwe a topaziyu, nibwe na neekumi ni mabwe a kirisoparasu, nibwe na neekumi ni nimohi ni mabwe a zhasintu, nibwe na neekumi ni meenddi ni mabwe a ametixta. ²¹Milago kumi ni miinddi dhaali misanga dhoorameya kumi ni miinddi dhineeriwa perola, kadda mulago wasasanyiwa ni perola emohi yuulubale. Rampa a nluwa ndde aali a oro apamesesa, owooneyela wona viiduru.

²²Muluwani mule kagoonilemo nyuba ya Mulugu vovi muluwani mule nyuba ya Mulugu di Nabwiya Mulugu a Oowodha-wodha vamo-hi ni Nibila. ²³Nluwa ndde kamunarabuleleya nduwa naari mweeri wi dhimoneyegemo, vovi nthithimiho na Mulugu thinamoneyamo, panti ya nluwa ndde di Nibila. ²⁴Malogo enoodha yeeddege ni omoneya wula. Mamwene a elabo eneerege odhana muluwani mule nthithimiho neewa. ²⁵Milago ndo kadhidha dhifugiwaga vovi wewule kudha okalave mahiyu. ²⁶Nthithimiho ni nriiho na malogo maatene nneerege odhiwana muluwani mule. ²⁷Mbwenye kamudha mvolowa yego yootakala, naari aliba owiirana obure ni owiirana dhooratha. Enavolowemo baalene elebiwe muniivuruni na Nibila, nili niivuru na egumi yoohumala.

Mwihinje wa mahinje a egumi yoohumala

22 ¹Mungero ahigoonihaga mwihinje wa mahinje a egumi yoohumala yazherimelaga wona viiduru. Wakuma vampanddoni va Mulugu ni va Nibila. ²Mwihinje ola wavira vaari va rampa a nluwa. Kadda sere-sere ya mwihinje ole vookala muthanko wa egumi yoohumala. Muthanko ole woovaha furuuta kumi ni biili dhoohiyana-hiyana, va kadda mweeri. Mataakuru a muthanko ole bowaayilihana athu a dhilabo. ³Wule kudha okalave odduba. Mpanddo wa omwene wa Mulugu ni wa Nibila onaakale muluwani mwemule. Amwiimeleli aaye eneerege omwiimelela, ⁴vano enoodha yoone kove yaaye, ndina naaye nnaakale vayuuji veewa. ⁵Mahiyu kidha ekalawo. Kidha efunaga waara wa panti naari nduwa mwaha wi Nabwiya Mulugu dinakale waara weewa. Aliwa eneerege olamula okala ni okala.

Yesu onoodha

⁶Mungero ahigaaddelaga, wiira: “Madhu ala boororomeleya ni a ebaribari. Nabwiya, Mulugu a mineba dha anamavuhulela, ahimuruma mungero aaye wi awoonihe amwiimeleli aaye dhego dhinafuna opa-dduwa voohulogela”.

⁷Yesu ahiwogaga, wiira: “Keeng'anani, ginoodha voohulogela. Ooreelihiwa baale enahariha madhu oovuhulela a niivuru ndda”.

⁸Miyo, Zhuwawu, di miyo giiwile, goonile dhego dhedhi. Ngeewile, ngoonile dhego dhedhi gahikokora vamanyaloni vaaye wi gimweebe-

dhe mungero agoonihile dhego dhedhi. ⁹Mbwenye oliye ahigiirelaga: “Kawiire ndo! Miyo gili mwiimeleli ooligana ni we teto ni addibilo anamavuhulela, vamohi ni aatene eneewelega madhu a niivuru ndda. Vano omweebedhege Mulugu baahi”. ¹⁰Teto ahiiraga: “Kwaalogohedhe madhu a ovuhulela a niivuru ndda vowi mudhidhi ohaaddamela. ¹¹Ole oneerana dhabure eeregenaave dhabure, ole oneetakaliha eeregenaave dhootakala, ole oli owogoowa eeregenaave dhowogoowa, ole oli oweela murima akalegeve oweela murima”.

¹²Yesu ahiwogaga, wiira: “Keeng'anani, ginoodha voohulogela, ginoodhana yowaakeliha wi gimvahe kadda muthu mooligana ni mabasa aaye. ¹³Miyo gili Alifa ni Omega, Muraaji ni Oomariha, Owambeela ni Oogomihedha”.

¹⁴Oorelihiwa baale enafula mikanjo dheewa^a wi bifwanele oja dha muthanko wa egumi yoohumala teto bifwanele ovolowana vamulago wa muluwani. ¹⁵Enadha ekale ode bi anabwa, akwiri, anamararuwa, mapanga, eneebedha dthingamuthu ni aatene enadhiveliwa dhooratha, yiiragana dhooratha.

¹⁶“Miyo, Yesu, gahimuruma mungero aaga wi owiireleni onamoona dhego dhedhi wa nyo mmagereza. Miyo gili musisi wa Davidi teto namabaliwelamo aaye. Gili Nigoroso noozherimela”.

¹⁷Muneba ni namateliwa eni: “Mudhe”. Mmwihiye ole oneewa eere: “Mudhe”. Mmwihiye ole winna nthona adhe. Mwaahiye aatene enafuna odha waang'wa mahinje a egumi yoohumala mwa mahala.

¹⁸Ginowuwaraalihani mwaatene muneewa madhu oovuhulela a niivuru ndda: “Ole oneenjhedhevo mwa madhu ala, Mulugu oneere omweenjedhedhavo mulili dhilebiwe muniivuruni ndda. ¹⁹Ole onaavenyihevo madhu a niivuru noovuhulela ndda, Mulugu oneere omvenyihawo epaddi yaaye ya muthanko wa egumi yoohumala ni epaddi yaaye ya nluwa noweela, wona mulebeliwiwa muniivuruni ndda”.

²⁰Ole oneerela onamoona dhego dhedhi wiire: “Ebaribareene ginoodha voohulogela”.

Ameni. Mudhe, Nabwiya Yesu!

²¹Mahala a Nabwiya Yesu ekale ni nyo mwaatene. Ameni.

^a 22.14 *Ofula mikanjo dheewa* dhinatapulela ofula mikanjo dheewa mu mwazi wa Nabwiya. Moone 7.14. Odheela mmwazini wa Yesu Kirixtu baahi finafwaneelihi egumi yoohumala odhulu ni Mulugu.